

1915. FEBRUÁR 15.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LIV. ÉVF.

KÖZLÖNYE

3-4. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☉ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-uteza 6. sz. II. em.

☞ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnék. ☞

(Telefon: 37-22.)

Értesítés

az Erdészeti Lapoknak kettős füzetekben való megjelenése tárgyában.

Tisztelettel értesítjük t. olvasóinkat, hogy az Erdészeti Lapok kéthetenkénti szétküldése a háborus viszonyok következtében nehézségbe ütközvén, a folyóirat további intézkedésig minden hó 15-én kettős füzetekben fog megjelenni.

Budapest, 1915. évi január hó 10-én.

Az Erdészeti Lapok
szerkesztősége.

Egyszerű eljárás a vágható koru szálerdők fatömegének megállapítására.

Ismerteti: *Rónai György*, m. kir. erdőmérnök.

A német erdőgazdasági gyakorlatban erősen tért hódítanak azok az erdőbecslési eljárások, amelyek a faállományok szerkezetében rejlő különböző törvényszerűségek kihasználásán alapulnak.

A normális, egyöntetű faállományok szerkezetében, nevezetesen a faállományok vastagsági összetételében, a faállományt alkotó vastagsági fokok, vagy vastagsági osztályok fatömegének, valamint magasságának egymáshoz való viszonyában nagyon sok olyan általános érvényű törvényszerűséget találhatunk, amely kiválóan alkalmas arra, hogy erdőbecslési eljárásainkat gyorsabbá, egyszerűbbé és sok esetben pontosabbá tegye.

Egy ilyen törvényszerűségnek kihasználásán alapszik dr. *Metzger* eljárása, amit az ő nyomán a következőkben kívánok ismertetni.*)

E szerint az eljárás szerint: *a faállomány fatömegét megkapjuk, ha a törzsszámot (n) szorozzuk a hét leggyengébb és a három legerősebb törzsfatömeg összegének tizedrészével, vagyis:*

$$V = n \frac{3 \max + 7 \min}{10}$$

E képlet szerint a szóban forgó eljárásnak egyszerűsége és gyorsasága abban áll, hogy *feleslegessé teszi a törzsek átmérőinek felvételét*. Csak a törzsszámot kell kiszámlálás útján meghatározni és a hét leggyengébb s a három legerősebb fának fatömegét kell meghatároznunk. Ezeket sem kell ledönteni és megköbözní, hanem elégséges, ha fatömegeket magasságuk és vastagságuk alapján a fatömegtáblából olvassuk ki.

Sokaknak különösnek fog tetszeni dr. *Metzger*-nek ez az egyszerű képlete, pedig az szoros összefüggésben áll a faállományok belső szerkezetével.

*) Lásd: dr. *Metzger*: „Eine einfache Methode zur Vorratsbestimmung von Hochwaldbeständen.“ Allgemeine Forst- und Jagd-Zeitung. 1897.

Dr. Metzger a fenti képletet abból a törvényszerűségből vezette le, amely szerint az *Urich-féle**) vastagsági osztályok a faállományok fatömegében részeseznek.

*Weise****) és *Wimmenauer*****) körülbelül egy időben meglehetősen nagy számú becslési eredmény összehasonlítása alapján rájöttek arra, hogy az *Urich-féle* vastagsági osztályok a vágható koru faállományokban bizonyos, még pedig állandó arányban részeseznek az állomány egész fatömegében. A törvényszerűség, amelyet ily módon tapasztalati úton levezettek, a következőképen szól: ha a faállományoknak vastagsági fokokba foglalt törzseit öt egyenlő törzsszámot számláló vastagsági osztályba sorozzuk, akkor az egyes vastagsági osztályok törzs-, valamint vastagfa fatömege — a legvastagabbtól kezdve — az állomány egész fatömegének 40, 24, 17, 12 és 7%-át teszi ki.

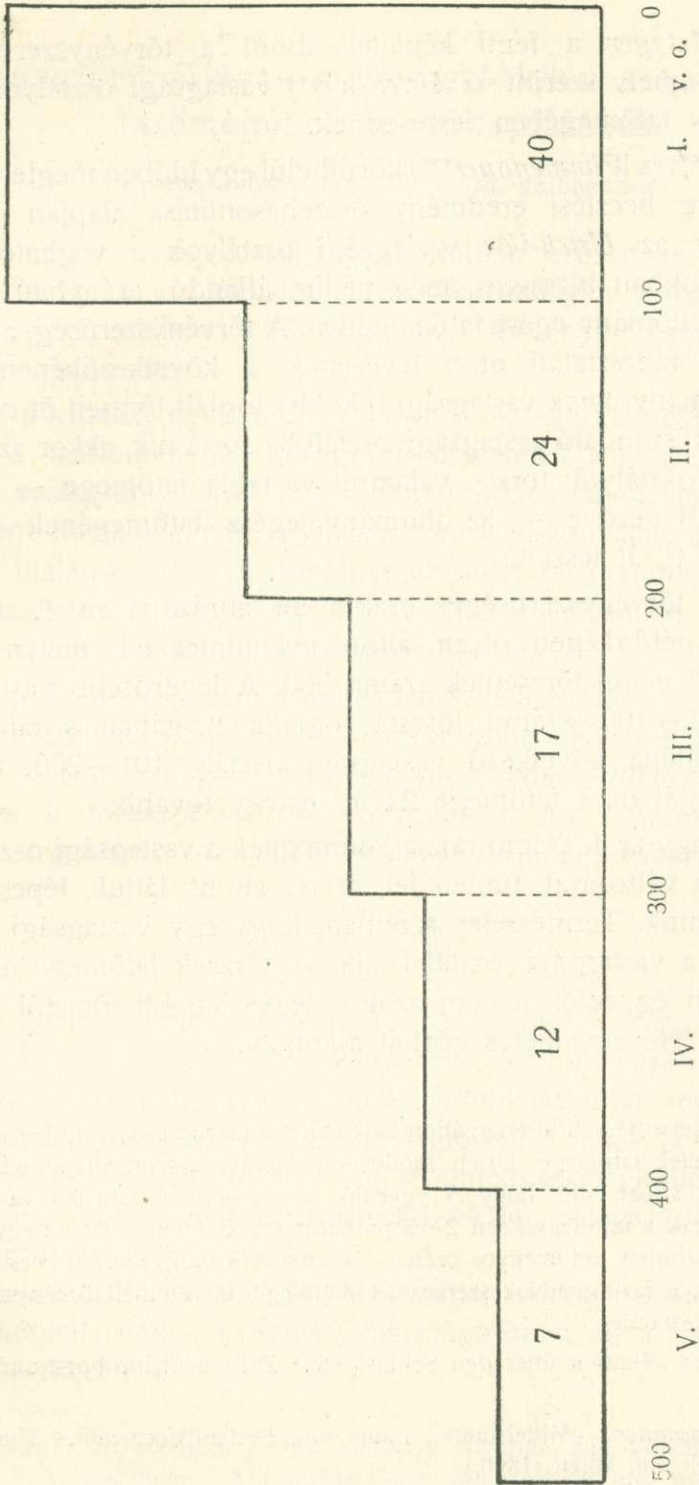
Ezt a törvényszerűséget grafikusán ábrázolja az 1. sz. rajz. Ez a rajz példaképen olyan állományt tüntet fel, melynek fatömege $100 m^3$ és törzseinek száma 500. A legerősebb vastagsági osztály az 1—100. számú törzset foglalja magában s fatömege $40 m^3$, az utána következő vastagsági osztály 101—200. törzset foglalja magában, s fatömege $24 m^3$ és így tovább.

Minthogy az 1. számú rajz a fatömegnek a vastagsági osztályok szerint való változását tünteti fel, azért, amint látjuk, lépcsőzetes vonalat kapunk. Természetes azonban, hogy egy vastagsági osztályon belül a vastagsági osztályt alkotó törzsek fatömege a valóságban nem egyenlő, hanem azok a legvastagabb törzstől a legvékonyabb felé egyenletes görbét alkotnak.

*) A német erdészeti kísérleti állomások előírása szerint a fatermési és erdőlési kísérleti területek fatömege *Urich* módosított eljárása szerint állapítandó meg. Ez az eljárás abban áll, hogy 5 egyenlő törzsszámot tartalmazó vastagsági osztályt alkotnak s mindegyikben 2—5 próbatörzset döntenek. Ez az egyöntetű eljárás, amit minden tudományos célú — és nagyrészt a gyakorlati becsléseknél is — követtek, a faállományok szerkezetét illetőleg több rendbeli törvényszerűség felfedezésére vezetett.

***) *Weise*: „Studien über den Schluss etc.“ Zeitschrift für Forst-und Jagdwesen. 1889.

****) *Wimmenauer*: „Mittelstamm, Baum und Bestandsformzahl.“ Tharander forstl. Jahrbuch. 40. kötet. (1890.)

1. ábra.

Hogy ezeket a részletgörbékét és azok segélyével az egész állomány törzsegyedeinek tömeggörbéjét megállapíthassa dr. Metzger abból a már általánosan ismert tételből indult ki, hogy a faállományok átlagfája általában a törzsszámnak a legvastagabbtól számított 40°/o-ában található.

E szerint a törvény szerint példánkban a 200. törzs adja az állomány átlagfáját, ennek fatömege tehát $\frac{100}{500} = 0.2 m^3$ kell hogy legyen. Ez a törzs az utolsó és leggyengébb törzse a II. vastagsági osztálynak. Ha e vastagsági osztálynak valamennyi törzse egyenlő fatömegű lenne, akkor fatömegük 0.24 m^3 volna. Minthogy azonban a leggyengébb törzs fatömege, amint már tudjuk, nem 0.24, hanem 0.2 m^3 , azért a legerősebb törzsnek 0.28 m^3 -t kell adnia, mert csak így lesz

$$\frac{0.2 + 0.28}{2} \cdot 100 = 24$$

Ugyanígy határozhatjuk meg az I., vagyis a legerősebb vastagsági osztály szélső tagjait. Ennek a vastagsági osztálynak leggyengébb törzse természetesen csak jelentéktelenül lehet erősebb, mint a vele szomszédos vastagsági osztály legerősebb törzse, mert hiszen közvetlenül ehhez csatlakozik. Fatömegét tehát 0.28 m^3 -nek vehetjük. Ha ennek a vastagsági osztálynak törzsei 40 m^3 -t kell hogy adjanak, akkor a legerősebb törzsnek természetesen 0.52 köbméteresnek kell lennie, mert csak így lehet

$$\frac{0.28 + 0.52}{2} \cdot 100 = 40 m^3$$

Ugyanezzel az eszmemenettel a III. vastagsági osztály legerősebb és leggyengébb törzsének fatömege 0.20, illetve 0.14 m^3 , a IV. vastagsági osztályé 0.14, illetve 0.10 m^3 , az V. és leggyengébb vastagsági osztályé pedig 0.10, illetve 0.04 m^3 .

Ha már most ezeket az értékeket a vastagsági osztályok határainál, vagyis a 0., 100., 200., 500. törzs ordinátájára felrakjuk és egyenes vonalakkal összekötjük, akkor az előbbi lépcsőzetes vonal helyett már olyan tört vonalat kapunk, amelynek alapján már könnyen megszerkeszthetjük a törzsegyedek fatömegváltozását

feltüntető görbét. A 2. sz. rajzban a szaggatott vonal adja az előzőekben kiszámított ordinátákat összekötő tört vonalat, a vastagon húzott görbe pedig a kiegyenlítő görbét.

A 2. számú rajzban az $ABCD$ terület adja az állomány fatömegét. A mi célunk tehát, hogy ezt a területet megállapítsuk. Hogy ezt megtehesük, előbb ismernünk kell a CD görbe egyenletét; mert ha a görbe egyenletét ismerjük, akkor az egyenlet integrálásával könnyen meghatározhatjuk a görbe által bezárt vagy azon kívül fekvő területet.

Dr. Metzger kísérletei szerint a CD görbét a legjobban a következő egyenlet fejezi ki:

$$y = ax^{5/12}$$

Eszerint a görbe egyes ordinátáit: EE_1, FF_1, GG_1, HH és ID értékét megkapjuk, ha a megfelelő abszcisszának: CE, CF, CG, CH és CI -nek 5-ik hatványából 12-ik gyököt vonunk. Esetünkben ezek $100^{5/12}, 200^{5/12}, 300^{5/12}, 400^{5/12}$ és $500^{5/12}$ értékével egyenlők.

Mínthogy $y = ID$ értéknél $x = CI = n$, vagyis az egész törzsszámmal, azért ennél az értéknél az egyenlet általános alakja $ID = an^{5/12}$. Ha már most ezt az egyenletet integráljuk, megkapjuk a görbe és az x tengely által bezárt CDI területet.

Az integrálás végrehajtásánál az általános: $I = \int y dx$ képletből indulunk ki. Ha ebbe behelyezzük y értékét, lesz:

$$I = \int ax^{5/12} dx,$$

amiből az integrálás végrehajtása után:

$$I = a \frac{12}{17} x^{5/12} x = \frac{12}{17} y x$$

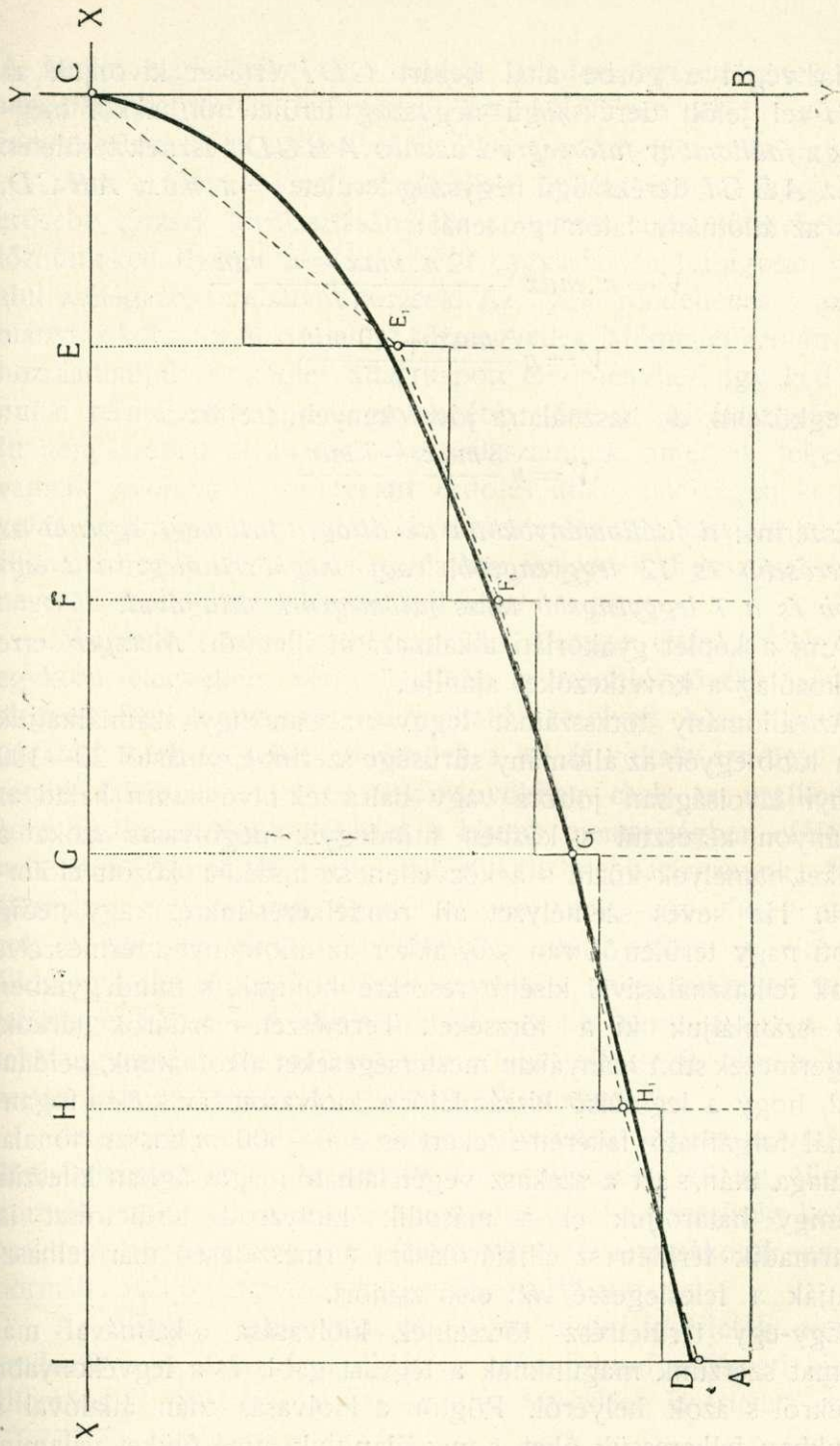
$$y = ID$$

értékénél pedig:

$$I = CDI = \frac{12n \cdot ID}{17}$$

Ha már most max a BC -vel jelölt legerősebb törzs fatömegét, min pedig az AD -vel jelölt leggyengébb törzs fatömegét jelenti, akkor, amint a rajzból kitűnik, $ID = max - min$ és így

$$CDI = \frac{12n \cdot max - 12n \cdot min}{17}$$

2. ábra.

Ha végül a görbe által bezárt CDI értékét kivonjuk az $ABCI$ -vel jelölt derékszögű négyszög területéből, akkor megkaptuk a *faállomány fatömegével azonos $ABCD$ résznek területét.*

Az $ABCI$ derékszögű négyszög területe = $n \cdot \max$, $ABCD$, vagyis az állomány fatömege tehát:

$$V = n \cdot \max - \frac{12 n \cdot \max - n \cdot \min}{17}$$

vagy
$$V = n \frac{5 \max + 12 \min}{17}$$

ezt megközelíti, de használatra jóval kényelmesebb:

$$V = n \frac{3 \max + 7 \min}{10}$$

Eszerint: *a faállományokban az átlagfa fatömege egyenlő az 5 legerősebb és 12 leggyengébb, vagy megközelítőleg: a 3 legerősebb és a 7 leggyengébb törzs fatömegének átlagával.*

Ami a képlet gyakorlati alkalmazását illeti, dr. Metzger erre vonatkozólag a következőket ajánlja:

Az állomány törzsszámát leggyorsabban úgy számlálhatjuk ki, ha több egyén az állomány sűrűsége szerint egymástól 20—100 lépésnyi távolságban jobbra vagy balra tekintve lassan halad az állományon keresztül s közben mindegyik megolvassa azokat a törzseket, amelyek közte s a közvetlen szomszédja között előfordulnak. Ha kevés személyzet áll rendelkezésünkre, vagy pedig nagyon nagy területről van szó, akkor az állományt a természetes határok felhasználásával kisebb részekre bontjuk, s mindegyikben külön számláljuk ki a törzseket. Természetes határok (árkok, utak, gerinczek stb.) hiányában mesterségeseket alkothatunk, például azáltal, hogy a legszélső kiszámláló a kiolvasott sáv szélén fogantyujánál forgatható fakeretre tekert és 300—500 m hosszú fonalat huz maga után, s azt a szakasz végén látható magasságban kifeszíti. Ugyanigy határoljuk el a második kiolvasott területrészt is. A harmadik területrész elhatárolására természetesen már felhasználhatják a feleslegessé vált első zsinórt.

Egy-egy területrész törzseinek kiolvasása alkalmával már fogalmat szerzünk magunknak a legvastagabb és a legvékonyabb törzsekről s azok helyéről. Rögtön a kiolvasás után átlalóval a kezünkben felkeressük őket, s megállapítjuk átmérőjüket, valamint magasságukat és kiolvassuk fatömegüket a törzstömegtáblákból.

A képlet segítségével ily módon minden területrésznek külön megállapíthatjuk a fatömegét. Ezt különösen akkor czélszerű megtennünk, ha az egész terület állományviszonyai nem egyenlők.

Ami a törzsek kiválasztását illeti, önként érthető, hogy a leg-erősebb törzsek kiválasztásánál az abnormis alaku törzseket mellőznünk kell. Ilyenek például a régi hagyásfák, a tulságosan vastag, alul szétágazó, terebélyes törzsek. Az ilyen rendellenes s az állományt alkotó törzsektől elütő törzsegyedek fatömegét azután külön hozzáadhatjuk a képlet által kapott eredményhez. Így kell eljárunk természetesen a leggyengébb törzsek kiválasztásánál is. Itt nem szabad olyan törzseket választanunk, amelyek teljesen el vannak nyomva s amelyeket erdőlés útján már régen ki kellett volna szednünk; vagy amelyek a mesterségesen létesített talajvédő állományhoz, vagy a korai ujulathoz tartoznak. Egyszóval az ugynevezett főállomány törzseit kell alkalmaznunk.

Mindebből következik, hogy dr. *Metzger* eljárása főleg olyan egykoru, elegenden, vagy legalább is hasonló növésű fafajokkal elegenden faállományokra használható, amelyek közel vannak a vágatási korhoz, tehát idősebbek s jól át voltak erdőelve. Heterogén fafajokkal elegenden állományokban csak az uralkodó fajra alkalmazhatjuk e képletet, a kisebb mennyiségben előforduló más faj fatömegét pedig külön kell meghatároznunk. Ha az állomány egyáltalában áterdőelve nem volt, úgy, hogy nagyon sok a teljesen elnyomott törzsek száma, akkor az elnyomott állományt figyelmen kívül kell hagynunk, mert különben túl nagy fatömeget kapunk. A sűrűség foka szerepet nem játszik. A képlet tehát egyenlően használható úgy a teljes sűrűségű, mint a természetes felujulás alatt álló, gyéresebb állományokra.

Ami már most az ezekben ismertetett eljárás *pontoságát* illeti, világos, hogy az szoros összefüggésben áll az állomány normális voltával, hiszen az egész eljárás az egyszerűség kedvéért csaknem teljesen arra a törvényszerűsége támaszkodik, amely a normális faállományok szerkezetében található.

Az eljárás megbízhatóságát czélzó eddigi kísérletek meglepő eredménynyel jártak. Így például a máriabrunni erdőszeti kísérleti állomásnak 1898-ban ismertetett erdőbecslési kísérlete*) erre az

*) Lásd: *Böhmerle*: „Versuche über Bestandesmassenaufnahmen“. Centralblatt für das gesammte Forstwesen 1898.

eljárásra is kiterjeszkedett, s az eltérés, amit a *becsült* és *valóságos* fatömeg között talált, az előirt (max. és min.) törzseknek tövön való köbözésével — 2·3 és — 7·7 0/0 között változott; a törzseknek ledöntése és szakaszonkénti köbözésével pedig — 0·4 és + 2·9 0/0 között maradt és átlagosan + 1·8 0/0 volt.

A múlt nyáron egy erdőbecslési kísérlet keretében a m. kir. központi erdészeti kísérleti állomás is kipróbálta dr. *Metzger* eljárását. A kísérleti állományból, 100 éves luczfenyves, mely a hazai viszonyok átlagának megfelelően soha rendszeresen áterdölve nem volt, csak az elszáradt törzsek lettek időnként eltávolítva. Az eltérés, amit a *valódi* fatömeghez képest kaptunk, csak — 0·9, illetve (a max. és min. törzsek szakaszonkénti köbözésével) csupán — 0·6 0/0-ot tett ki.*)

Metzger az eljárás megbízhatóságát azzal igazolta, hogy a tharandi évkönyvekben Kunze által részletesen ismertetett állománybecslések eredményeit összehasonlította azzal a fatömeggel, amit ugyanazon állományokban képletének alkalmazásával kapott. Az eltérések a *valódi fatömeggel szemben*: átlagosan**) — 2·6 0/0-ot tettek ki; az *Urich féle eljárással becsült eredménnyel szemben*: bükknél átlagosan***) — 0·1 0/0, a lucfenyőnél átlagosan****) + 1·4 0/0, végül az erdefenyőnél — 1·7 0/0****) eltérést kapott. A legnagyobb eltérés egy esetben 12 0/0 volt.

Ezek az eredmények, azt hiszem, teljesen megfelelnek a gyakorlatban megkívánt pontosságnak. Éppen azért nagy egyszerűségére való tekintettel teljes bizalommal ajánlom az ismertetett eljárást szaktársaim figyelmébe. Hangsúlyozom azonban, hogy vegyes koru, valamint sok elnyomott törzszsel bíró, még át nem erdült állományokban a képlet alkalmazása bizonyos fokú körültekintést igényel. A kívánt jártasságot azonban egyhamar megszerezhetjük magunknak azáltal, ha egyéb eljárással végzett becsléseink eredményét ezzel az egyszerű képlettel egynéhányszor ellenőrizzük.

*) Lásd: Erdőbecslési kísérlet a különböző eljárások pontosságának összehasonlítására. Erdészeti Kísérletek. 1915. 1—2. szám.

**) 6 erdőrészből.

***) 10 erdőrészből.

****) 5 erdőrészből.

IRODALOM.

Könyvismertetés.

Magyar mezőgazdasági szociálpolitika. Irta: dr. Czettler Jenő. Budapest, 1914. A Magyar Gazdasövetség kiadványa. 1103 oldal. Ára 30 K. Az erdészeti szakközönséget is közelebbről érdeklő, értékes mű célja, hogy különösen a vezetésre és irányításra hivatott falusi értelmiséggel, a nagy- és középbirtokosokkal megismertesse a magyar mezőgazdasági szociálpolitika alapvető kérdéseit, továbbá — miután elsősorban földmivelő állam vagyunk — beigazolni azt, hogy a mezőgazdasági szociálpolitikának nem az ipari szociálpolitika járszalagján kell haladni — mint ez rendszeren történik —, hanem ha ettől nem is teljesen függetlenül, mégis önnállóan, erős nemzeti tartalommal önmagának kell megszabnia irányelveit.

Az alapvető kérdések tárgyalásánál ugyanis kimutatja, hogy az 1900. évi statisztikai adatok szerint a magyar birodalomban őstermeléssel az ország lakosságának 68·4⁰/o-a foglalkozott, míg a bányászat-, ipar-, kereskedelem- és közlekedésnél az ország lakosságának 19·6⁰/o-a nyert alkalmazást. Nincs tehát európai nemzet, mely annyira magán viselné a földmivelő állam jellegét, mint hazánk, s ebből nyilvánvaló, hogy e téren nem követhetjük sablon-szerűen más iparüző államok példáját.

Szerző nemzeti fejlődésünk létalapját egyrészt a középosztály független elemének szaporításában, másrészt a kiscgazdaosztály megerősítésében, illetve a munkásosztály egy részének a kiscgazdák sorába való felemelésében látja.

A középosztálynak kell képeznie nemzetünk gerinczét, minálunk pedig különösen ez szorul manapság megerősítésre, mert a nemzet-törzsét eddig képező középbirtokososztályunk pusztulásnak indult, s helyét a „nem független“ lateiner elem (hivatalnok osztály) foglalta el, mely végrehajtó szerepre jól alkalmazható, de kezdeményező ténykedésre nem hivatott.

Alapos vizsgálódás után szerző arra végeredményre jut, hogy a magyar független középosztály ujjáteremtésére — eltekintve egy-két kevésbé számbavehető lehetőségtől — tulajdonképen csak az a mód áll rendelkezésünkre, hogy a „kiscgazdáknak milliós

osztályát megfelelő *gazdasági és kulturális* reformok által fel-
emeljük a magyar középosztály sorába“.

Ennek a célnak elérésére szükséges eszközöket a céltudatos birtokpolitikában, a termelés intenzitásának fejlesztésében, az anyagbeszerzés és értékesítés szövetkezeti szervezésében s a magyar kisgazdaosztály kulturális és erkölcsi felemelésében látja.

Birtokpolitikánknak nemzeti irányban kell haladnia, s itt legmegfelelőbbben oly módon mutathatunk fel eredményt, ha a „magyarság népfölöslegének szabad utat biztosítunk elszigetelt társaikhoz a nemzetiségi vidékekre“, vagyis ha „az alföldi kisgazdák másod- és harmadszülött gyermekei részére nemzetiségi vidéken biztosítunk családi kisüzemet“.

Egyes közgazdasági írók — különösen a radikális irányhoz tartozók — családi kisüzem fejlődésének legnagyobb akadályául a kötött birtokokat látják, a szerző ellenben szembeáll evvel a felfogással. Elismeri ugyanis, hogy a kisgazdaosztály számbeli gyarapodását a *szabad birtokforgalom* segíti elő, mindazonáltal „gazdasági téren óriási feladat vár a kötött birtokra, különösen az erdő- és legelőgazdaságokban“.

Hogy pedig a kötött birtok nem annyira kerékkötője a kisüzem boldogulásának, mint azt az említett radikális körök feltüntetni szeretik, felemlíti, hogy a kötött birtokoknak mintegy $\frac{2}{3}$ része (kincstári, községi, közbirtokossági birtokok) nincs elzárva a családi kisüzem elől, a hátralevő $\frac{1}{3}$ részből ismét az egyházi birtokok többnyire bérlet útján hasznosíthatnak, ami szintén lehetővé teszi a kisüzem hozzáférhetését.

Egyedül a 2,329.206 kat. hold hitbizományi birtok az, amelynek fentartásához szó fér. Itt pedig a hitbizományoknak olyan reformja segítene, mely szerint a sikvidéki hitbizományoknak *erdőhitbizományá* való átcserelése lehetségessé válnék.

A kisüzemeknek a tulságos elaprózás elleni védelme mellett nagy fontossággal bír az új családi üzemek létesítése. Itt fontos teendők várnak megoldásra a telepítés és parcellázás kérdése körül.

A községi és közbirtok fejtegetésénél *az erdőt nem csupán a kisgazdaságok segítőjének, hanem valódi nemzeti kincsnek nevezi,*

melynek fentartása közérdek. Az 1879. évi XXXI. t.-cikket illetően az a megjegyzése, hogy „későn jött, de a *kötött erdőbirtok nagy részét* mégis sikerült megmentenie *azáltal, hogy ezeknek rendszeres gazdasági terv szerint való kezelését elrendelte*“. A magánbirtokot nyilván nem sikerült ennyire megmenteni.

Az 1898. évi XIX. t.-cikket illetően többek között felemlíti, hogy a birtokossági közgyűléseknek jelentős fogyatkozása, hogy „a tulajdonjog tekintetében rendelkezni nem hivatottak, s így különösen a beruházások terén helyzetük meglehetősen hátrányos, mert nem képesek megfelelő kölcsönt felvenni.

Az adott viszonyok között — amikor a birtokosságok tekintélyes része nem áll olyan színvonalon, hogy életbevágó fontossággal bíró gazdasági ügyeit önhatalmulag intézze — az említett korlátozás sokszor előny számba megy; egyébként a volt urbéres erdőbirtokosságok jogviszonyainak végleges rendezése küszöbön áll.

Szerző szerint gátat kellene vetni az erdőeladásokkal kapcsolatos visszaéléseknek, s ezt akként gondolja elérni, illetőleg a visszaéléseket korlátozni, hogy „vevő elsősorban az állam legyen, avagy olyan alapítvány és hitbizomány, mely az újból való beerdősítés tekintetében teljes biztosítékot nyújt. Mi erdőgazdák bizonyára örömmel látnánk az államnak ilyen irányu tevékenységét, de a gyakorlatban másként áll a dolog; sok száz milliót érő erdőbirtok volna ma is összevásárlandó az állam által, de ha erre a célra nem rendelkezik az állam elegendő pénzzel, hiába biztosítjuk részére az elővásárlási jogot.

Különösen az erdőkihasználás tekintetében tartja szerző szükségesnek a legszigorubb rendszabályok életbeléptetését, mert szerinte igen gyakran találkozunk szerződésekkel, amelyek az újból való beerdősítésre nem tartalmaznak megfelelő intézkedéseket.

Ez szerzőnek téves felfogása, mert ugyan tény, hogy a szerződéses favásárló igen ritkán van az erdősítés teljesítésére kötelezve, de ez nem is tartozik teendői közé. Ez már igazán a birtokos dolga, hiszen az ő közvetlen érdeke, hogy erdőtalaja meddő ne maradjon. Ahol a birtokos nálunk oly sajnosan megnyilatkozó kényelemszeretetét annyira érvényesíti, hogy még az erdősítést is vállalatba adja, ezekben a szerencsére kivételes esetekben a legszomorubb tapasztalatokat szereztük.

Tudjuk, hogy szociálpolitikai tekintetben úgy mint magán-gazdasági szempontból is leghelyesebb, ha az erdőbirtokos maga termelteti a fát, maga szállíttatja ki a közforgalmi eszközökhöz s ott értékesíti. Maga házilagosan gondoskodik, lehetőleg a természetes felújítás módjainak igénybevételével, az erdő felújulásáról.

Hogy egyébként szerző az erdőgazdaság szociálpolitikai hivatásáról az erdős vidékeken s nevezetesen a házilagos fakitermelés ily irányu hatásáról nem emlékszik meg, azt nem kifogásolhatjuk, mert kifejezetten *mezőgazdasági* és nem *erdőgazdasági* szociálpolitikával foglalkozik s így művében az erdő természetszerűen csak járulékos szerepet játszhatik.

Érdekes fejtegetést közöl szerző *az agrárius közösségeknek községi közbirtokká való átalakításáról*.

Nem helyesli ennél a műveletnél „a kényszerkisajátítás“ általános alkalmazását, mert vannak agrárius közösségek, melyek közös birtokukat „a gazdasági technika kívánalmainak megfelelően“ használják mindamellet bizonyos körülmények között, pl. ha a tulajdonosok a közös tulajdont többszöri felszólítás daczára semhajlandók megfelelően művelni és karban tartani a kényszerkisajátítás alkalmazásától sem riadna vissza.

Szerző szerint a *községnek* kellene elővételi jogot biztosítani minden, a határban eladásra kerülő agrárius közösségre abban az esetben is, ha a közbirtokossági erdő vagy legelő társtulajdonosainak többsége a felosztást vagy elidegenítést kívánja. Ugyancsak a *községnek* kellene elővételi jogot biztosítani minden, a határban eladásra kerülő legelőterületre, *a magánerdőterületekre pedig akkor*, ha az állam ezeket megvásárolni nem akarja.

Reméli szerző, hogy ezeknek a szempontoknak figyelembevétele mellett a községi közbirtok — melynek célja *nem csupán a közterhek könnyítése*, hanem inkább *szociális feladatok* megoldása lenne — idővel az agrárius közösségek között tulnyomó szerepre jutna s irányító szerepkört töltene be.

Majd így folytatja :

„Ugyancsak a községi közbirtok van hivatva arra, hogy annak az ősrégi vitának, amely a legelő- és erdőgazdaság között folyik, véget vessen. Ma ugyanis a helyzet az, hogy a legelő- és erdőérdekeltség más lévén, a község lakói azokat az igazán üdvös korlátozásokat, amelyeket az erdő állagának megmentése érde-

kében a szakközegek véleménye alapján a felsőbb hatóság az erdei legeltetés ellen van, méltánytalanak és igazságtalanak tartják . . .“

„Ha az erdő és legelő egyaránt községi kezelésben van, szóval haszonélvezői ugyanazok, akkor a községi előljárásának könnyebb a helyzete a legelőrendtartás szigorú megállapításában, viszont az ellenőrző erdészeti közegek is sokkal könnyebben teljesíthetik sokszor igen nehéz feladatukat: a feltétlen erdőtalajon álló erdők fenmaradásainak biztosítását és a közgazdasági szempontból káros kopárok beerdősítését.“*)

A műnek ezután következő fejezetei a hitelről, termelési politikáról, a kisgazdáról mint árutermelőről, a munkaerő védelméről, a kisgazdák és mezei munkások társadalmi neveléséről, a falusi kultúra védelméről, végül a gazdasági munkásügyi politikáról szólnak, s mindegyikben kifejezésre jut az a nemes altruizmus, az a valóban nemzetfentartó gondoskodás a nép igazi, jól felfogott érdekeiről, amely a Magyar Gazdaszövetség egész tevékenységét jellemzi.

Örömmel tapasztalhatjuk, hogy szerző szokatlan meleg rokonszenvvel tárgyalja az erdőgazdaságot érintő kérdéseket, s nem egy esetben meglep az erdészeti kérdésekben való otthonosságával.

Ha következtetéseiben bennünket érdeklőleg itt-ott hézagokra s némi homályra akadunk, ezt nem vehetjük zokon, mert az erdészeti irodalom — legalább összefoglaló kézikönyv alakjában — támpontot nem adott eddig a szerző kezére.

A magyar erdőbirtokos és erdőtiszt nemcsak tulajdonképeni hivatása keretében, hanem mint vidéken élő, a nép jóindulatu vezetésére hivatott földművelő elem, amely közel férkőzik a nép lelkületéhez, igen sokat tehet a mezőgazdasági szociálpolitika helyenként felismert elveinek az életbe, a valóságba való átültetésénél. Erre ez a bő, nagy szorgalommal, széles alapon nyugvó tanulmányok alapján készült mű részére igen becses utmutató-sokkal szolgálhat, annak megszerzését tehát olvasóinknak legmelegebben ajánljuk.

Czillinger.

A likavai erdőlési kísérletek eddigi eredményei. Irta: *Rónai György* m. kir. erdőmérnök. Kiadja a m. kir. központi erdészeti kísérleti állomás. Selmezbánya, 1914.

Ez a 162 nyolczadrét oldalra terjedő füzet az első nagyobb közleménye erdészeti kísérleti állomásunknak, amely nem az Erdészeti Kísérletekben, hanem önálló kötetben jelent meg. Megjelenését alig-

* Illetve tulajdonképeni teendőjüket: az erdőgazdálkodást.

Ismertető

hanem ez is a háboru miatt sajnosan elmaradt nemzetközi kísérlet-ügyi kongresszusnak köszönheti, mert egyébként e közlés valószínűleg a kísérletek beállítása után nem 7, hanem legalább 10 évvel történt volna meg. Amint azonban az alábbiakból látni fogjuk, ez az aránylag nagyon rövid idő is elegendő volt arra, hogy a 80 éves jegenyefenyő, mert erről van főként szó, a különféle elbánást a kísérleti területeken kifejezésre juttassa eltérő növekvési menetében.

A likavai kísérleti terület Liptó vármegye nyugati részén, Rózsahegy közelében a Nagy-Chocs nevű hatalmas mészkőtömb délnyugati nyulványán terül el, átlag 600 *m* tengerszintfeletti magasságban. Területe 10·53 *ha*. Kitétsége északnyugati és délkeleti. Faállománya 0·9 jegenyefenyő, 0·1 luczfenyő, kora 1907-ben, a kísérletek kezdetén 65—90, átlag 80 év. Sűrűség teljes.

Az északnyugati lejtőn elszigetelő pászttákkal ellátott 3, egyenként 1000 *m*² területű kísérleti tér van kitűzve. Ezek egyike teljesen érintetlen marad az összehasonlítás céljából, a másodikon *B* foku áterdőlést végeznek, vagyis az elnyomott és elnyomásnak induló törzseket (5. és IV. *b*) osztály) szedik ki, a harmadik területen, valamint az egész erdőrészlet hátralévő területén a Heck-féle, u. n. természetes áterdőlést alkalmazzák, amelyet kísérleti állomásunk vezetősége a gyakorlat szempontjából legfontosabbnak tart.

A Heck-féle természetes vagy szabad áterdőlés (*freie Durchforstung*) lényege tudvalevően abban áll, hogy a záródás *állandó* megszakítása nélkül minden oly törzset el kell távolítani, amely nálánál értékesebbet a fejlődésben gátol. Viszont talajápolás és az ágtiszta törzsképződés érdekében a még életképes elnyomott és részben az elnyomásnak induló törzsek is kiméletben részesülnek.

A kísérleti területek felvétele a legaprólékosabb pontossággal történt minden lehető adatra vonatkozóan. Felvétel tárgyát képezte az eredeti, az áterdőlés során kihasznált és a visszamaradt faállományra vonatkozóan a *törzsszám*, annak eloszlása és az áterdőlés során beálló változása az egyes vastagsági fokokban, törzs- és alakosztályokban, a törzsek topografiai helyzete, a mellmagassági *átmérő* annak eltérései egy és ugyanazon a törzsön, növekvése az egyes vastagsági fokokban, törzs- és alakosztályban, az átlagos *átmérő* és az átlagfa közötti viszony; a *körlap* hasonló vonatkozásokban, a *fatömeg* és *értéke*, a *magasság*, a *törzsalak* és a *korona*.

A kétféle fokban *Vadas Jenő* és *Róth Gyula* szakavatott vezetése mellett keresztülvitt áterdőlésnek hatását mindezen sok tényezőre *Rónai György* a legnagyobb körültekintéssel, rátermettséggel és elfogulatlan ítéllettel tárja elénk a magyar erdészeti irodalom előtt sok tekintetben új szempontok felvetése kapcsán, igen érdekes fejtegetései elé azonban a kísérletek rövid időtartama természetesen bizonyos korlátokat von.

Ha a kísérletek alábbi eredményeit helyesen mérlegelni akarjuk, nem szabad szem előtt téveszteniünk, hogy azok *egy* kísérleti helyre és rövid időre vonatkoznak, tehát ugyanazon a fafajon belül is még szélesebb körű és hosszabb időtartamu kísérletek általi megerősítést igényelnek, mielőtt belőlük — az áterdölések hatását igazoló néhány korán jelentkező tényen túlmenően — teljesen megállapított gyakorlati szabályokat vonnánk le. Ezt műve végén szerző is hangsúlyozza.

A másik körülmény, amely nézetünk szerint külön kiemelés érdemel az, hogy a kísérlet 80 éves, tehát korra nézve legalább is közel vágható, s csak a túl nagy törzsszám miatt fejlődésében visszamaradt állományban történt, tehát u. n. *megkésett áterdőlésről* van szó. Rendszeresen kezelt erdőgazdaságokban erre a korra esik körülbelül az *utolsó* áterdőlés, amely már jóformán bevezetője a jegenyefenyő hosszabb időre terjedő természetes felujtásának. Ezzel azonban korántsem akarom a likavai kísérlet jogosultságát vagy jelentőségét kisebbiteni, sőt ellenkezőleg: hazai viszonyaink között, amidőn a legujabb időköz rendszeres, az állományok fiatal korában kezdődő áterdölésekről csak elvétve lehetett szó s üzemterveink másnak, mint a tövön száradt fáknak kiszedését ugyyszólván fejesztés terhe alatt tiltották, a vágáskorhoz közeledő állományaink közül igen sok az olyan, amelyekben, különösen ha a jegenyefenyő benne nagyobb mértékben előfordul, felette kívánatos, hogy a növekvési erély megfelelően vezetett, bár megkésett áterdöléssel újra felélénkíttessék s ezzel az állomány tömeg- és értéknövedéke a kihasználás koráig kielégítő mértékben fokoztassék. A jegenyefenyőnél ily uton a korábbi áterdölések elmaradása némileg pótolható, ugyszintén lombfáinknál is. Luczfenyvesekben, amelyeknek koronafejlesztési képessége a későbbi korban sokkal kisebb, ezen a téren kevesebb eredmény várható s ezekben a széldöntés veszélye

is különös elővigyázatot igényel megkésett áterdölések eszközésénél. A likavai kísérletek biztató eddigi eredményeit tehát különösen luczfenyvesekre nem véljük egyszerűen átruházhatóknak. Ezekben újabb, nagyobb kiterjedésű és számosabb kísérletsorozatra van szükség.

Még egy szempont ad a likavai kísérleteknek jelentőséget a hazai viszonyok között, daczára az említett korlátoknak, amelyek a teljes általánosítás ellen szólnak. Az ily megkésett áterdölés, amilyenek részére a likavai kísérletekben utmutató szabályokat keres kísérleti állomásunk, fennálló erdőrendezési rendszerünk mellett jó eszközt nyújt üzemterveink számos hibájának legalább enyhítésére; üzemterveink még ma is a tagot fordulószaki vágásterületnek tekintik s ebből kelletténél gyakrabban áll elő az a kényszerű helyzet, hogy az állományok idő előtt, vagy nagyon is elkésve kerülnek kihasználásra. Mindkét esetben — ha jegenyefenyővel van dolgunk — jó szolgálatot tehet a szakszerűen keresztülvitt, bár megkésett áterdölés. Első esetben a még rendelkezésre álló 10—15 vagy 20 év alatt jóval erősebb választékok, nagyobb fatömeg termelése érhető így el, mint máskülönben; utóbbi esetben pedig a *jobb* növekedés elősegítése némileg igazolja a másként nehezen helyeselhető tartást, illetőleg enyhíti annak káros hatását.

A likavai kísérletek tehát az áterdölés egyik különleges, de hazánkban fontossággal bíró esetével foglalkoznak. Fel kell tételoznünk, hogy kísérleti állomásunknak a fiatalabb korban kezdődő rendszeres áterdölések részére is vannak elegendő számu és az összes erdőalkotó fafajokra kiterjedő kísérletsorozatai, amelyekről annak idején hasonlóan érdekes és a gyakorlati erdőgazdaság részéről teljes figyelmet érdemlő közleményekkel fogja szakirodalmunkat azl agíthatni.

Ezek előrebocsátása után immár foglaljuk össze röviden a likavai kísérletek eddigi eredményét, melegen ajánlva t. olvasóinknak, hogy azok részletes tanulmányozása céljából *Rónai* György könyvét a központi erdészeti kísérleti állomástól szerezzék be.

A likavai kísérlet rövid időtartama daczára már bizonyosságot szolgáltat amellet, hogy ily előrehaladottabb koru jegenyefenyvesben is okszerű áterdöléssel módunkban áll a növekedést annyira fokozni, hogy a megapadt törzsszám több levegő és nagyobb

világosság élvezetében több és főleg értékeőbb növedéket ad, mint az érintetlen állomány nagyobb, de sűrű állásu törzsszáma.

Az okszerű áterdőlés nemcsak a körlap- és tömegnövedéket, hanem a magassági növedéket is fokozza. Az áterdőlést követő 3—4 évben a törzsek főként koronájukat fejlesztik.

A koronafejlődést leginkább a Heck-féle áterdőlés mozditja elő. Ez bizonyos mértékben az ágtisztulás hátrányára van, de még korántsem vezet a műfatömeg csökkenésére. A törzsek alaki fejlődésére való hatást a likavai kísérletek rövid tartama alatt kimutatni még nem lehetett.

Az áterdőlés következtében azok a törzsek fejlődnek legjobban, amelyek tenyészetű viszonyain legtöbbet változtattunk, tehát a félig uralkodó, szorongó és elnyomásnak induló törzsek; ehhez képest az áterdőlés főleg azoknak a vastagsági fokoknak a növekedésére van befolyással, amelyek az állomány középátmérője körül és azon alul foglalnak helyet. Ebből következik, hogy a *B* foku áterdőlés, amely éppen ezen törzssztyályok egy részét szedi ki, nem lehet oly mérvű hatással az állományok fejlődésére, mint a Heck-féle áterdőlés, mely a legnagyobb küzdelmet folytató félig uralkodó és szorongó törzsekbe is belenyul és azok értékeőbb törzseit levegőhöz és világosságához juttatja.

A Heck-féle áterdőlés nemcsak a legnagyobb növedéket adta, hanem ez a növedék ennél az eljárásnál főleg a legértékeőbb törzseken rakódott le. Az ekként kezelt állomány minőségi növekedése és értékbeli gyarapodása jóval nagyobb volt, mint a többi, kísérlet alá vett állományé.

A Heck-féle áterdőlés hatására nézve a szerző még a következő kísérleti eredményeket közli:

1. A faállományt alkotó törzsek úgy az áterdőlő, mint az érintetlen állományban annál jobban növekednek, minél nagyobb törzssztyályba és minél jobb alakosztyályba tartoznak. A hosszú és egyenes műfatörzsek tehát nemcsak nagyobb értéküknel, hanem erőteljesebb növekvésüknel fogva is megérdemlik, hogy reájuk a jelölés alkalmával különös tekintettel legyünk. Görbe, göcsös törzsekkel szemben a műfára alkalmas törzs még akkor is fentartandó, ha alászorult, mert záródásbontó áterdőléssel módunkban van az elnyomásnak induló törzset az uralkodók közé emelni.

2. A fenyőféléknél a törzsek vastagodása általában egyenes arányban áll a korona nagyságával. A korona legmegfelelőbb nagyságát még nem sikerült megállapítani. Hossza körülbelül a törzshossz $\frac{1}{3}$ -a legyen.

3. A fáknek ugy tömeg-, mint értéknövekvése annál nagyobb, mennél vastagabbak.

4. Az értékük, koronájuk, elhelyeződésük és vastagságuk szerint kiválasztott törzseket köröskörül fel kell szabaditanunk s e czélból a záródás mérsékelt megbontásától visszariadni nem szabad.

Ezek azok az eredmények, amelyek a likavai kísérletekből leszűrhetők voltak. Más fanemre és más állománykorra kétségkívül egy s más tekintetben eltérő eredményre vezetnének a kísérletek; így fiatalabb, a hossznövekvés korszakában lévő állományok bizonyára más elbánást igényelnek, mint a 80 évesek. A hossznövekvés elősegítése, ágtiszta törzsek nevelése érdekében ebben a korban, pl. egy-egy rosszabb alaku törzset is meg kell tűrni, ha kivágása hosszabb ideig tartó hézagot s így a szomszéd törzsek ágazatának egyoldalú kifejlődését okozhatná; a záródás megbomlása általában a fiatal korban más megítélés alá esik, mint később.

A további kísérletek szükségességét hangsúlyozza szerző is; ebben a tekintetben s arra nézve, hogy az áterdőlés kivitelénél függetlennek kell lenni a fatömeg előírásától, mert azt mindig csak az állomány állapota szabja meg, teljesen egyetérthetünk vele. A minden tapasztalati adatok hiján az előhasználati tervekbe irt holdankénti fatömegek többnyire nevetségesen csekélyek.

Bund Károly.

KÜLÖNFÉLÉK.

Adakozzunk vitéz harczosainknak és az elesettek özvegyeinek és árváinak! A m. kir. honvédelmi minisztérium hadsegélyző hivatalától a következő felhívást kaptuk:

Magyarország fegyvert fogott a Jog és Igazság védelmére.

Lelkesedéssel keltek fiaink a hadba az igazságos, szent ügyért. Szívükben a hit: az Igaznak erejében; szívükben a kötelesség-érzet, ha kell, meghalni a becsületért, a Hazáért.

Ők elmentek.

Elment az édes apa, elment a szerető férj, elment a szülőit gondozó jó gyermek.

Itt maradt támasz nélkül a gyermek, a jó feleség, támasz nélkül az öreg szülő.

Elment a kereső, a névtelen hős, lelkében a féltő gondolat: mi lesz gyermekeivel, mi lesz feleségével.

Ne aggódj te névtelen hős ott a harcmezőn, ki a hazaszeretet nemességével ezer veszély és nélkülözés közepette — nem magadért, de tiedért aggódsz.

Minden hű hazafi teljesíti kötelességét! Te a harcmezőn karddal, mi, kik itt maradtunk, a szeretet adományával.

Gondoskodni tiedről, most a társadalom becsületbeli tartozása.

És a társadalom minden rétege, a haza minden fia átérzi az ő reá váró feladat nagy felelősségét.

A közös veszélyben egygyé lett az egész nemzet, leomlott minden társadalmi válaszfal.

E nemes társadalmi munka irányítására a honvédelmi miniszter a „Hadsegélyező Hivatal“-t létesítette. E hivatal feladata e nemes célra adományokat gyűjteni s ezeket a sürgősnek megfelelően felhasználni.

Ebben a munkában szükségünk van a nemzet minden hű fiára. A szegény fillérére, munkájára, a gazdag aranyára.

A magyar anyaföldből származó szeretet győzhetetlen erejét akarjuk átvinni az Igazért harcoló fiainkhoz.

A Hadsegélyező Hivatal szeretettel kéri hazánk lelkes nagyközönségét, kegyeskedjenek a nemes cél érdekében a mellékelt

gyűjtőiveket elfogadni s az adakozást a maguk részéről a lehetőséghez képest megnyitni: a gyűjtőiveket az arra illetékesekhez is eljuttatni a szeretet lelkesítő szavával: a hála a legszebb erény. Ezt gyakoroljuk, ha harczoló katonáinknak adózunk. Az egész országnak, a nemzet minden egyes fiának ezt tenni kötelessége.

Bár t. Olvasóink között kevesen lehetnek, kik e téren hazafias kötelességüknek még nem tettek volna eleget s tudvalevően az Országos Erdészeti Egyesület is még múlt évi augusztus hóban 1000 K-t adományozott a Hadsegélyző Hivatal céljaira, mégis oly kérelemmel tesszük közé a fenti megszivlelendő felszólítást, hogy kegyes adományait az Országos Erdészeti Egyesület czimén (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) f. évi május hó 1-ig beküldeni sziveskedjék. A beérkezett összeget ekkor egyszerre szolgáltatjuk be a Hadsegélyző Hivatalnak s addig is lapunkban nyilvánosan nyugtázzuk.

Gyűjtés a Vörös Félhold részére. A Magyar Szakírók Egyesülete (Budapest, VI., Gróf Zichy-Jenő-utca 4.) lelkes felszólítást intéz a magyar szaklapok közönségéhez, hogy a velünk karöltve küzdő török birodalom sebesült-ápoló szervezete, a Vörös Félhold részére adakozzék. Kérjük, hogy e hű s a békekötés után is értékes szövetséges társunk részére adományait lapunkra való hivatkozással közvetlenül a fent nevezett egyesület czimére beküldeni sziveskedjenek.

Halálozások. *Eleőd* Jósa ügyvéd és földbirtokos, az Országos Erdészeti Egyesületnek egyik legrégebb alapító és több évtizeden át választmányi tagja 81 éves korában Budapesten f. é. január hó 7-én elhunyt. A boldogult régebben élénk részt vett egyesületünk életében, hosszabb idő óta azonban a nógrádmegyei Katalin-hutára vonult vissza.

Kajdos József m. á. v. mérnök, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja Budapesten elhunyt.

Sippi *Rodiczky* Jenő dr. udvari tanácsos, gazdasági író Alagon 71 éves korában f. év elején elhunyt. A boldogult régebben az Erdészeti Lapoknak is munkatársa volt.

Zsuffa Béla m. k. segéderdőmérnök m. évi november hó 6-án a déli harcztéren a Kuliste magaslaton vivott ütközetben hősi halált halt. Bajtársai ott a csatamezőn hantolták el.

Fricke Károly, porosz királyi főerdőmester, a müncheni erdészeti akadémia igazgatója mint tart. százados és a 74. porosz honvédgyalozezred 3. zászlóaljának parancsnoka Ostende közepében m. é. október 27-én hősi halált halt.

Béke hamvaikra!

Katonai kitüntetések. Ujabban vett értesítés szerint *Fromm* János m. kir. segéderdőmérnöknek, a trencsényi 15. honvédgyalozezred tartalékos hadnagyának a legfelső elismerés adatott tudtul, *Krausz* János, Coburg hercegi erdőmérnök, a 16. m. kir. népfölkelőezred hadnagya pedig a hadiékitményes aranykeresztellett kitüntetve.

Ismételten kérjük t. Olvasóinkat, hogy a hadbavonult erdőtiszték sorsáról és kitüntetéseikről lapunkat értesíteni sziveskedjenek.

Fakiviteli tilalom. A magyar kormány f. é. 40. M. E. számú rendeletével általános fakiviteli tilalmat léptetett életbe. A tűzifa és furnirok kivételével ugy az erdei termelésnek, mint a fűrésziparnak minden terméke tilalom alá van helyezve.

Bár a tilalom alól a pénzügyminiszter esetről-esetre felmentést

500 év óta gyógyítanak csuzt, köszvényt, ischiast stb.

Trencsényteplisz

radioaktív kénes hőforrásai és iszapfürdői. Szállodák fürdőkkel egybeépítve, azért egész éven át nyitva. Hidegvízgyógyintézet. Diétetikus konyha. *Uj fürdők. Uj szállodák. Uj iszapfürdők.* Házikurához: Kénes iszap- és vizszétküldés.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai és azok hozzátartozói a június 15-től szeptember 1-ig terjedő idő kivételével napi 8 koronáért szobát, ellátást, fürdő- vagy iszapkezelést kapnak. Aki ezt a kedvezményt nem veszi igénybe, de a fürdőigazgatóság házaiban lakik, a lakásnál és fürdőknél 50% kedvezményt élvez. Iszapszétküldésnél 10%.

adhat, mégis igen súlyos intézkedést kell ebben a tilalomban látnunk. Fakereskedelmünk s vele a nyersfaértékesítés 1911 óta pang s az üzleti élet e tengődését a háboru követte, amely immár több mint fél éve nehezedik reánk. Hogy ily nehéz viszonyok között a fakereskedelemben nagyobb összeomlás nem következett be, abban nagy része volt a kivitel lehetőségének, amely ujabban a szállítási nehézségek miatt ugyan szintén rendkívül alászállott, de mégis egyes viszonylatokban még fennállott és közvetlenül és közvetve könnyített az ország egyik jelentős közgazdasági tényezőjének helyzetén. Teljesen érthetőnek találjuk, hogy minden oly faválaszték, amely fegyverek vagy járművek készítésére szolgálhat, saját céljainkra biztosítsák és a semleges külföldtől is elvonassák. Vannak azonban oly választékok, amelyek egyfelől szinte korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésünkre, mint pl. a fenyő-fűrészáru, másfelől hadicélokra semmiképen sem használhatók (keskeny léczek, parketták, dongák, vékony bükkdeszkák stb.), amelyek kivitelének tilalma tehát ismeretlen okokra vezethető vissza. Ezekre nézve felette kívánatos, hogy a kiviteli tilalom, amely hosszabb időtartam esetén egyes piacok elvesztéséhez is vezethet, minél rövidebb ideig tartson. Jelenleg úgy áll a dolog, hogy a német birodalom felé, kőris- és diófa, valamint bükkpalló kivételével, a kormány a kivittelt engedélyezi, más irányban. pl. Olaszország felé azonban ez idő szerint még nem tartja megengedhetőnek.

Kedvezmények a hadiszolgálatra bevonult erdészeti főiskolai hallgatók részére. A földmivelésügyi és pénzügyi miniszterek szükségesnek látták, hogy a hadiszolgálatot teljesítő s e miatt tanulmányaikban késedelmet szenvedő főiskolai hallgatók részére bizonyos kedvezményeket biztosítsanak, amelyek lehetővé teszik, hogy nem hadköteles társaikkal szemben hátrányt ne szenvedjenek. Ezek a kedvezmények, amelyek a beiratás és esetleges pótvizsgák idejének kitolására, egyes tantárgyak I. és II. részeinek párhuzamos hallgatására és az államvizsgát megelőző gyakorlati szolgálat megrövidítésére vonatkoznak, részletesen fel vannak sorolva abban a hirdetőanyagban, amelyet a főiskola rektora lapunk hirdető rovatában közzé tesz, amelyre azonban e helyen is reá kívántunk mutatni.

Magyarország tüzifakészlete. A földmivelésügyi miniszter ur a kereskedelmi és iparkamarák útján a legutóbb összeírta az erdőbirtokosoknál, a fatermelőknél és fekereskedőknél rendelkezésre álló és még le nem kötött tüzifakészleteket.

Az alábbi egybeállítás szerint 90.761 vasuti kocsirakomány, tehát körülbelül 2 millió ürméter tüzifa áll még a magyar közönség rendelkezésére.

Folyó- szám	Kereskedelmi és iparkamara	Rendelkezésre álló kemény tüzifa meg- közelítő mennyisége
		10 tonnás vasuti kocsi
1.	Arad	6.340
2.	Brassó	7.910
3.	Besztercebánya	1 890
4.	Budapest *)	—
5.	Debreczen	5.135
6.	Győr	320
7.	Kassa	3.900
8.	Kolozsvár	6.680
9.	Maros-Vásárhely	1.600
10.	Miskolcz	6.440
11.	Nagyvárad	26.550
12.	Pécs	870
13.	Pozsony	4.350
14.	Sopron	1.080
15.	Szeged	3.000
16.	Temesvár	14.646
17.	Fiume	50
	Összesen	90.761

Az adott viszonyok között ez annál megnyugtatóbb körülmény, mert a tél eleje nagyon enyhén telt el s mert az ősszel a kőszén-beszerezésnél mutatkozó nehézségek hovatovább enyhültek.

*) Kerületében lekötetlen készlet nincsen.

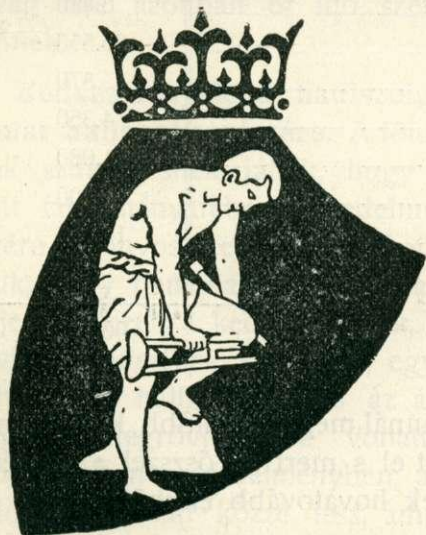
Nagyobb gondot adhat majd a jövő évi tüzifaszükséglet, mert e télen a munkaerőben mutatkozó nagy hiány miatt a jövő évre csak alárendelt készletek termelhetők.

Kőrifaárverés. A gyurgyevaci vagyonköztség Belovárt mult hó 12-én 1572 kőristörzsre tartott árverést három részletben. Két részletet 56.635 K, illetőleg 5640 K becsértékkal szemben Lehst V. hamburgi cég 103.400 és 8600 K-ért, a harmadik részletet Deutsch Fülöp fiai zágrábi cég 15.316 K kikiáltási árral szemben 20.250 K-ért vette meg. A felüligéret együttesen véve a kikiáltási ár 70·5 százaléka.

Az argonne-i erdők, amelyekről mostanában napról-napra olvashatunk az újságokban, mintegy 40 km hosszban és 8—12 km szélességben terülnek el észak-déli irányban Verdun várától nyugatra és északnyugatra. Bennünket erdészeket az ott a német és a francia hadsereg egyes részei között hónapok óta hihetetlen makacssággal vívott harcok mellett az a kérdés is érdekel, hogy

PÖSTYÉN

ma már kettős fogalom.

1. Hires iszapforrásai csusz-, kőszvényeseteiben az egész világon elismert páratlan gyógyhatásuak.

2. Kitünően felszerelt hideggyógyintézetében neuraszténiák, szivbajok pompás eredménnyel kezelhetők. 1912-ben 18.000 fürdővendég. Télen-nyáron nyitva. Felvilágosítást nyújt a

Fürdőigazgatóság.

Egyesületünk tagjai utalvány alapján
:: kedvezményben részesülnek. ::

Bővebbet az elnökségnél.

milyen jellegű ez az erdő. Az Argonnok a 400 m magasságot meg nem haladó előhegység, amelyet számos meredek oldalú völgy és szakadék tagol. Az erdőt bükk, tölgy, éger és nyír alkotja; 15 éves fordulóban kezelt sarjerdők ezek, egyes tultartott törzsekkel, szóval ez az erdő típusa a francia erdőgazdaságnak. Az erdő alját a magyal (*Ilex*), a borostyán és vadszőlő sűrűn ellepi. Utjai rosszak, esős időben az agyagos talaj miatt járhatlanok.

Erdőgondnoksági székhely változása. A földmivelésügyi miniszter a vinkovcei főerdőhivatal kerületében a raiči kir. erdőgondnokság székhelyét Novska-ra helyezte át.

Elszámolás a Mensa Academica czéljaira befolyt adományokról. A főiskolai Mensa Academica-Egyesület elnöksége őszinte és hálás köszönetének kifejezésével ujabban a következő adományokat nyugtázza:

Selmecz- és Bélabánya szab. kir. város 100 K, 1914. évi államsegély IV. részlete 1000 K, Országos Erdészeti Egyesület 300 K, Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület 100 K.

Az elnökség.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtiszti létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

Földmivelésügyi magyar miniszterem előterjesztésére *Rajtsán* János erdőtanácsosnak saját kérelmére történt nyugalomba helyezése alkalmából, sok éven át teljesített hű és hasznos szolgálatai elismerésül, a főerdőtanácsosi címet díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1914. évi december hó 26-án.

FERENCZ JOZSEF s. k.
BÁRÓ GHILLÁNY IMRE s. k.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter a susáki erdőhivatal kerületében át helyezte *Stojanovic* Illés erdőmérnököt Gospicról Skarera erdőgondnoknak, *Berzenkovits* Antal segédmérnököt pedig Skareről Gospicra erdőgondnoknak.

*

A m. kir. földmivvelésügyi miniszter *Jánosi Pál* m. kir. erdőmérnököt végleges megbizta a szászsebesi m. kir. erdőrendezéség vezetésével.

*

A m. kir. földmivvelésügyi miniszter *Piso Kornél* m. kir. erdőtanácsost végleges nyugalomba helyezte, *Vaitzik Emil* m. kir. főerdőmérnököt pedig megbizta a lipótújvári m. kir. főerdőhivatalnál a pénztárosi teendők ellátásával.

ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alapintéző bizottságának 1914. évi december hó 29-én tartott rendes évnegyedes ülésén.

Jelen voltak: Téglás Károly miniszteri tanácsos, helyettes elnök, Arató Gyula, Rappensberger Andor, Kovács Gábor, Kaán Károly, Ratkovszky Károly m. kir. főerdőtanácsosok, Kovács Aladár, dr. Hammersberg Géza m. kir. erdőtanácsosok, Lukács József m. kir. főerdőszakm. tanácsos, bizottsági tagok és Térfi Béla m. kir. erdőtanácsos, az alap jegyzője.

Elnök üdvözölvén a megjelent tagokat, bejelenti, hogy Lainer Elek, Kócsy János, Gyöngyössy Béla és Bokor Róbert bizottsági tagok egyéb hivatalos elfoglaltságuk miatt az ülésen meg nem jelenhettek; egyuttal a betegsége folytán távollevő előadó Nagy Károly miniszteri tanácsos helyettesítésére Arató Gyula m. kir. főerdőtanácsost kéri fel.

1. Jegyző felolvassa az alapnak 1914. évi szeptember hó 30-án mutatkozott álladékkára vonatkozó kimutatást és egyuttal bejelenti, hogy a földmivvelésügyi miniszter ur Öexczellenciája a 25.000 K névértékű hadikölcsönkötvény vásárlására vonatkozó bizottsági határozatot jóváhagyta. (Kimutatást lásd a 101. oldalon.)

A bizottság a jelentést tudomásul veszi.

2. Jegyző bemutatja az alapnak 1914. év I. felére vonatkozó zárószámadását.

A zárószámadás az alapszabályzat 8. §-ának 2. pontja értelmében való megvizsgálás végett Kozma István, Kaán Károly bizottsági tagoknak és az előadónak adatik ki.

3. Jegyző bemutatja özv. Donáth Károlyné bejelentését, mely szerint az alapból 400 K-val segélyezett Károly fiát ez évben nem taníttatja s így a segélyről lemondani kénytelen.

A bizottság a bejelentést tudomásul veszi s a 400 K segélyösszegnek beszüntetését s újabb segélyezésekre fordítását határozza el.

4. Jegyző bemutatja Brausil Miksa főerdőmérnök bejelentését, mely szerint az alapból 200 K-val segélyezett Berta leányát betegsége miatt nem taníttathatja s az adományozott segélyről lemond.

Az alap álladéka 1914. év. III. negyedének végén:

Folyószám	Megnevezés	A m. kir. posta-takarék-pénztárnál		A magyar földmívelés-intézet országos szövetségénél (Altruista banknál)		Jegyzet		
		kézpénzben		értékpapírban				
		K	f	K	f			K
1.	Álladék a múlt negyed végén	9195	13	13251	71	400000	—	
	<i>Bevétel a folyó évnegyedben:</i>							
2.	Járulékok, adományok	14867	48	—	—	—	—	
3.	Gyümölcsöző tőkék kamata	45	65	866	64	—	—	
4.	Különféle bevételek	—	—	—	—	—	—	
5.	Áttulások { a postatak. pénzt.-hoz az Altruista bankhoz	—	—	10000	—	—	—	
6.	Értékpapírok eladásából	—	—	—	—	—	—	
7.	Átfutó bevételek	—	—	—	—	—	—	
8.	Vásárolt értékpapírok	—	—	—	—	—	—	1. kiadás 6. tétel
	Összesen	24108	26	24118	35	400000	—	
	<i>Kiadás a folyó évnegyedben:</i>							
1.	Kiadás az alaptőkéből	—	—	—	—	—	—	
2.	Kifizetett segélydíjak	3470	—	—	—	—	—	
3.	Kezelési kiadások	511	20	—	—	—	—	
4.	Különféle kiadások	—	—	—	—	—	—	
5.	Áttulások { a postatak. pénzt.-hoz az Altruista banktól	10000	—	—	—	—	—	
6.	Értékpapírok vásárlása	—	—	—	—	—	—	1. bevétel 8. tétel
7.	Átfutó kiadások	—	—	—	—	—	—	
8.	Eladott értékpapírok	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	13981	20	—	—	—	—	
	Levonva a bevételből a kiadást, mutatkozik tiszta vagyon	10127	06	24118	35	400000	—	
	Ebből az összegből esik:			484245	41			
	1. alaptőkére	—	—	311450	18	—	—	
	2. folyó kezelésre	—	—	122795	23	—	—	
	A folyó kezelésnél kimutatott összegből esik:							
	a) 1913/1914. évre engedélyezett segélyekre	—	—	100	—	—	—	
	b) 1914/1915. évre engedélyezett segélyekre	—	—	72960	—	—	—	
	c) rendkívüli segélyekre	—	—	34800	—	—	—	
	d) 1914/1915. évi tiszta jövedelem	—	—	14935	23	—	—	

Budapest, 1914. évi október hó 1-én.

Geyer H. Viktor s. k.

m. kir. erdőszámvizsgáló, az alap számvevő e.

A bizottság a bejelentést tudomásul véve, a 200 K segélyösszegnek beszüntetését és újabb segélyezésekre fordítását határozza el.

5. Jegyző bemutatja Fromman István bejelentését, mely szerint az alapból 500 K-val segélyezett gyámfia Ercsényi István a soproni honvédfőreáliskolát látogatja s így a segélyt igénybe nem veheti.

A bizottság a bejelentést tudomásul véve, az 500 K segélyösszegnek beszüntetését és újabb segélyezésekre fordítását határozza el.

6. Jegyző bejelenti, hogy Munteanu Amadeus erdőmérnöknek 200 K-val segélyezett Felícia leánya a bemutatott beíratási igazolvány szerint leánygimnáziumba ide jár s így Öcczellencziájának a segélykiosztási javaslat előterjesztésekre hozott elvi döntése folytán, illetve az alapszabályzat 18. §-a szerint a segély felvételére nem jogosult.

A bizottság a bejelentést tudomásul véve, a 200 K segélyösszeg beszüntetését és újabb segélyezésekre fordítását határozza el.

7. Jegyző bejelenti, hogy Gerő Erzsébet mult tanévi bizonyítványa a tanintézet igazgatóságától nyert felvilágosítás után az alapszabályzat követelményeinek megfelelőnek találtatott s így a neki feltételes adományozott segély esedékessé vált részletei folyósítottak.

A bizottság a bejelentést tudomásul veszi.

8. Jegyző bemutatja özv. Lohr Antalné kérvényét, melyben bejelenti, hogy az alapból 400 K-val segélyezett Margit leánya a szabadkai állami tanítónőképzőintézetben ingyenes helyre vétetett fel és szerény anyagi helyzetére hivatkozással kéri a segély változatlan meghagyását.

A bizottság a folyamodó szorult anyagi helyzetére való tekintettel, a segély meghagyását határozza el.

9. Jegyző bemutatja Vajda Ákos főerdőmérnök kérvényét, melyben annak bejelentése mellett, hogy az alapból 200—200 K-val segélyezett két fia a kolozsvári unit. főgimnázium internátusában 120—120 K kedvezményt élveznek, kéri a segély változatlan meghagyását annál is inkább, mert még két gyermekét kell a házon kívül taníttatnia.

A bizottság arra való tekintettel, hogy a gyermekek neveltetése és taníttatása még e kedvezmény mellett is jelentékeny összeget emészt fel, a segély meghagyását határozza el.

10. Jegyző bemutatja Ziegler Mihály főerdőmérnök kérvényét, melyben az Edith leányának adományozott 200 K segély változatlan meghagyását kéri, annak dacára, hogy leánya a Mária-Valéria nőnevelőintézetben ingyenes alapítványi helyet nyert.

A bizottság a 9. pont alatti megokolással a segély meghagyását határozza el.

11. Jegyző bemutatja Hajdu Dezső főerdőmérnök kérvényét, melyben annak bejelentése mellett, hogy az alapból 200 K-val segélyezett Sándor fia a Tanítók Háza nevű eperjesi intézetben ingyenes alapítványi helyet élvez, a gyermek neveltetésével és taníttatásával járó egyéb kiadásokra való tekintettel, a segély meghagyását kéri.

A bizottság a 9. pont alatti megokolással a segély meghagyását határozza el.

12. Jegyző bemutatja Sréter Ágost erdőmérnök kérvényét, melyben kéri, hogy az alpból 200 K-val segélyezett, s időközben az ungvári Máriaház nevű leánynevelőintézetben ingyenes alapítványi helyre felvett Mariska leányának segélye a kedvezmény daczára változatlanul meghagyassék.

A bizottság a 9. pont alatti megokolással a segély meghagyását határozza el.

13. Jegyző bemutatja Páll Miklós erdőtanácsos kérvényét, melyben a Miklós és Margit gyermekeinek együttesen adományozott 300 K segély változatlan meghagyását kéri annak daczára, hogy Miklós fia tanulmányait félbeszakítva, katonai szolgálatra vonult be.

A bizottság arra való tekintettel, hogy egy gyermek csak 200-val segélyezhető, a két gyermeknek együttesen adományozott 300 K-ból 100 K-nak beszüntetését és újabb segélyezésekre leendő fordítását határozza el.

14. Jegyző bemutatja dr. Tartolt János kincstári orvos beadványát, melyben a Jenőke leányának adományozott 200 K segélyt Ilona vagy Erzi leányára kéri átruházni, mert Jenőke betegsége miatt magánuton kénytelen tanulni.

Mínthogy ugy Ilona, mint Erzi otthon elemi iskolába járnak s így az alapszabályzat 18. §-a szerint a segélyezésre igényt nem tarthatnak, a bizottság a kérelmet nem teljesítheti s a 200 K segélyösszegnek beszüntetését és újabb segélyezésekre leendő fordítását határozza el.

15. Jegyző bemutatja özv. Masztics Ádámné kérvényét, melyben a Miklós fiának adományozott 300 K segélyt Ernő fiára kéri átruházni, mínthogy Miklós tanulmányait félbeszakítva, katonai szolgálatra vonult be.

Mínthogy Ernőnek mult tanévi bizonyítványa az alapszabályzat követelményeinek nem felel meg, a bizottság a kérelmet nem teljesítheti s a 300 K segélyösszegnek beszüntetését s újabb segélyezésekre fordítását határozza el.

16. Jegyző bemutatja dr. Mátrai Ignác kincstári erdészeti főorvos bejelentését, mely szerint az alpból 200 K-val segélyezett Lili leányát csak december hó folyamán, mikor az ellenség betörése elől Budapestre menekült, irathatta be egy itteni felsőbb leányiskolába, addig pedig magánuton volt kénytelen taníttatni, mert a máramarosszigeti felsőbb leányiskola, hova gyermekét beírni szándékozott, kórházzá lett átalakítva, illetve berendezve. Egyuttal kéri, hogy a segély ennek daczára egész összegében kiutaltassék.

A bizottság a fenforgó méltánylást érdemlő okok figyelembevételével a kérelem teljesítését határozza el, egyuttal azt a javaslatot terjeszti Öexczellenzciája elé, hogy amennyiben valamely szülő a háboruból folyó katonai intézkedések (tanintézetek lefoglalása, katonai elszállásolás, kórház céljaira), vagy a vasuti forgalom korlátozása miatt, vagy az ország egyes részeinek az ellenség által történt ideiglenes megszállása, illetve a megszállás veszélyének fenforgása folytán gátolva van abban, hogy gyermekét az alapszabályzat 18. §-ban felsorolt tanintézetek valamelyikébe felvétesse, illetve járassa, a neki adományozott segély ennek daczára meghagyassék, ha a gyermek tanulmányait valamely más intézetben, vagy legalább magánuton tényleg folytatja. Szükségesnek tartja azonban annak a megszorításnak kimondását, hogy a magánuton tanuló gyermekek segélye csak a

tanév végén s csak akkor folyósíttassék, ha a szülő a bizonyítvány bemutatásával beigazolja, hogy gyermeke a magánvizsgálatot sikerrel letette s felsőbb osztályba léphet.

17. Jegyző bemutatja Fejér Kálmán főerdőmérnök beadványát, melyben bejelenti, hogy az alapból 200 K-val segélyezett Antal fiát a székelyudvarhelyi főreáliskolába íratta be; minthogy azonban a tanintézet október hó végén katonai célokra lett lefoglalva, kénytelen volt fiát hazahozni, kisebbik gyermekével — Elemérrel — együtt Pásztón nagyanyjánál elhelyezni, annyival is inkább, mert a helybeli elemi iskolák, melynek III. osztályát kisebbik fia látogatta, járvány folytán bezártak.

Antal fia most magánuton tanul, Elemér pedig elemi iskolai tanulmányait Pásztón folytatja. Ez alapon kéri a segély változatlan meghagyását, esetleg Elemérré átruházását.

A bizottság az előző pont alatti megokolással a segélyt Elemérré ruházza át, kinek mult tanévi bizonyítványa a szabályzat követelményeinek megfelel.

18. Jegyző bemutatja Lehoczky György erdőtanácsos bejelentését, mely szerint az alapból 200 K-val segélyezett György fiát a besztercebányai főgimnázium internátusába vétette fel; minthogy azonban az internátus a háborus állapot folytán nem nyílt meg, kénytelen gyermekét otthon magánuton taníttatni.

A bizottság a 16. pont alatt hozott határozat alkalmazásával a segélyt változatlanul meghagyja, azzal a korlátozással azonban, hogy az csak a tanév végén és csakis akkor lesz folyósítható, ha szülő beigazolja, hogy a magánvizsgálatot sikerrel letette és felsőbb osztályba léphet.

19. Jegyző bemutatja Schwarz Rezső főerdőmérnök bejelentését, mely szerint az alapból 200 K-val segélyezett Hilda leányának taníttatását „a háboru következtében“ beszüntetnie kellett s így a segélyről lemond.

A bizottság mielőtt érdemi határozatot hozna, felhívni rendeli nevezett főerdőmérnököt annak bejelentésére, hogy Hilda leányát magánuton taníttatja-e, illetve közelebről jelölje meg azokat az okokat, melyek leányának taníttatását gátolják.

20. Jegyző bemutatja özv. Bosnyák Mihályné kérvényét, melyben annak bejelentése mellett, hogy az alapból 300 K-val segélyezett Elemér fia a haditengerészeti pályára lép, kéri a neki adományozott 300 K segélynek Margit leányára átruházását.

Minthogy Margit leánygimnáziumba jár s így az alapszabályzat rendelkezései szerint segélyben nem részesíthető, a bizottság a segélyösszeg beszüntetését és újabb segélyezésekre fordítását határozta el.

21. Jegyző bemutatja özv. Koschatzky Rezsőné kérvényét, melyben az Elemér fiának adományozott 200 K segélynek 300 K-ra leendő felemelését és László fiának utólagos segélyezését kéri.

Minthogy az alapszabályzat rendelkezései szerint a tisztviselőnek árvái, ha bizonyítványaik, valamint az általuk látogatott tanintézetek az alapszabályzat követelményeinek megfelelnek, egyenként 300 K segélyben részesíthetők, a bizottság a földmivelésügyi miniszter ur jóváhagyásának fentartásával Elemér

segélyének 200 K-ról 300 K-ra felemelését határozza el, mert a folyamodó férjének időközben történt elhalálózásával igényt szerzett arra, hogy gyermekeivel szemben az alapszabályzatnak az árvákra vonatkozó rendelkezései alkalmaztassanak.

A folyamodó László fiának segélyezését azonban javaslatba nem hozhatja, mert László a szülői háznál elemi iskolába jár, s így segélyben nem részesíthető.

22. Jegyző bemutatja Zimann Ede erdőmérnök kérvényét, melyben Zoltán fiának segélyezését kéri.

Mint hogy a kérvény a pályázati határidő letelte után adatott be, s mint hogy az alapszabályzat rendelkezése szerint a határidőn túl beérkező kérvények figyelembe nem vehetők, a bizottság a kérelmet elutasítani kénytelen.

23. Jegyző bemutatja Gaál József irodatiszt kérvényét, melyben József fiának pótló segélyezéséért folyamodik.

Mint hogy folyamodó a kérvényét a határidő letelte után adta be, s ez alapon kérelmével már az eredeti segélykiosztás alkalmával el lett utasítva, a bizottság jelen kérelmét is elutasítani kénytelen.

24. Jegyző bejelenti, hogy a földművelésügyi miniszter ur a segélyezési javaslat előterjesztése alkalmával nem járult hozzá a bizottság ama javaslatához, hogy a leánygimnáziumba s az iparművészeti iskolába járó tanulók szintén segélyezhetőek legyenek, s ebből folyólag az ily tanintézetekbe járó tanulók részére javaslatba hozott összesen 1300 K segélyösszeg felhasználatlanul maradt.

Együttal ennek az 1300 K-nak, valamint a jegyzőkönyv 3—6, 13—15, és 20. pont alatti határozatokkal beszüntetett 2200 K, összesen tehát 3500 K összeg ama részének felhasználása iránt, mely a 21. sz. alatti határozattal adományozott 100 K segélytöbblet levonása után fenmarad, azt a javaslatot terjeszti elő, hogy mindenekelőtt azoknak az özvegyeknek és tisztviselőknak segélyei egészítsenek ki az alapszabály szerint adományozható maximális összegre, kik annak idején teljes összegű segélyben a kiosztandó segélyösszeg elégtelensége miatt nem részesülhettek; a még ezután is fenmaradó pénzösszezből pedig azoknak a tisztviselőknak adományozott segélyek emeltessenek fel, kik gyermekeiket megfelelő tanintézet hiányában kénytelenek házon kívül taníttatni.

A bizottság a javaslatot elfogadva, a földművelésügyi miniszter ur jóváhagyásának fentartásával

a) özv. Giller Edéné Márta leányának adományozott 300 K segélyt 400 K-ra, özv. Gerő Gusztávné László fiának adományozott 300 K segélyt 400 K-ra, özv. Darkó Gáborné Jolán és Izabella leányainak adományozott 300—300 K segélyt 400—400 K-ra,

Pásztor Sándor István és Gedeon gyermekeinek együttesen adományozott segélyt (300 K) 400 K-ra,

Buhescu Terentius Ilona és Mariska gyermekeinek együttesen adományozott 300 K segélyt 400 K-ra,

Takács Miklós Ilona és Katalin gyermekeinek együttesen adományozott 300 K segélyt 400 K-ra,

Ittu Mihály János és Romulus gyermekeinek együttesen adományozott 300 K segélyt 400 K-ra,

Jamnitzky Antal Anna és Valéria gyermekeinek együttesen adományozott
300 K segélyt 400 K-ra,

Bárdos József Márta és Judit gyermekeinek együttesen adományozott
300 K segélyt 400 K-ra,

Nagy György József és Ferencz gyermekeinek együttesen adományozott
300 K segélyt 400 K-ra,

Bogdán Géza Margit és Malvin gyermekeinek együttesen adományozott
300 K segélyt 400 K-ra,

Polacsek Károly Ferencz és Karolin gyermekeinek együttesen adományozott
300 K segélyt 400 K-ra,

Mariányi János Dezső és Zoltán gyermekeinek együttesen adományozott
300 K segélyt 400 K-ra,

Chrenóczy Nagy Antal Elemér és Edith gyermekeinek együttesen adományozott
300 K segélyt 400 K-ra,

Bodor Gyula Gizella és Juliska gyermekeinek együttesen adományozott
300 K segélyt 400 K-ra,

Pécs Kálmán István és Zoltán gyermekeinek együttesen adományozott
300 K segélyt 400 K-ra, egészítette ki.

b) az alább felsorolt, házon kívül tanuló gyermekeknek és pedig :

Jancsó Gyula Mariska leányának,

Kayser Sándor Albert fiának,

Kadácsi Bálint Aranka leányának,

Szakmáry Ferencz Francziska leányának,

dr. Mátrai Ignác Marczel fiának,

Hajdu Rezső Margit leányának,

Munteanu Amadeus Livius fiának,

Hamar László Etel leányának,

Érsek Árpád Tibor fiának,

Furherr János Magda leányának,

Ladányi Frigyes Jenő fiának,

Regenhardt Pál Luczia leányának,

Bartha Gábor Aranka leányának,

Krajnyák János Vera leányának,

Ranku Miladin Alicze leányának,

Boór Károly Zoltán fiának,

Brausil Miksa-Stefánia leányának segélyét 200 K-ról 300 K-ra emelte fel.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

K. m. f.

Arató Gyula s. k.

m. kir. főerdőtanácsos, h. előadó.

Téglás Károly s. k.

miniszteri tanácsos, h. elnök.

Térfi Béla s. k.

m. kir. erdőtanácsos, jegyző.

Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések 1915. évi január hóban.

A rövidítések magyarázata :

Az ákácza monografiája	— — — = Am.	A fenyőfélék fájának összehasonlító	
Alapítványi kamat	— — — = ak.	szövevettana	— — — = Fösz.
Alapítványi tőketörlesztés	— — — = att.	Hazánk házi faipara (Gaul Károly)	— — — = H. F.
Áltiszti segélyalap	— — — = Asa.	Hirdetési díj az E. L.	— — — = hd.
Atfűtő bevétel	— — — = áb.	Hirdetési díj az „Erdő”-ben	— — — = Ehd.
Báró Bánffy D. alapítvány	— — — = BBa.	Időközi kamatok (takarékpénztári)	— — — = ik.
Bedő Albert alapítvány	— — — = BAA.	Kedvezményes lapdíj	— — — = kld.
Bükkützifa romlása stb.	— — — = Btr.	Készpénzalapítvány	— — — = k. a.
Egyéb bevétel	— — — = Egy.	Külföldi fanemek tenyésztése	— — — = Kft.
Erdői facsemeték nevelése	— — — = Ecs.	Lakbér	— — — = lb.
Erdészeti Géptan	— — — = Egt.	Lapdíj (Erd. Lapok)	— — — = ld.
Erdészeti Lapok egyes füzetei	— — — = EL.	Legelő-erdők berendezése	— — — = M. L.
Erdészeti Növénytan II. rész	— — — = Nvt. II.	Magyar Erdészeti Oklevéltár	— — — = EOT.
Erdészeti rendeletek tára	— — — = Ert.	Népszerű növénytan	— — — = N. Nvt.
Erdészeti zsebnaptár	— — — = Npt.	Perköltség	— — — = Prk.
„Erdő” című lap	— — — = Eld.	Postaköltség	— — — = pk.
Erdőbecslés II. kiadás	— — — = Ebt.	Rendkívüli bevétel	— — — = rb.
Erdőőr	— — — = Eő.	Rendszeres növénytan I. R.	— — — = Rnt. I.
Erdőrendezstan (Bel.)	— — — = Rz.	Szálló Erdők Berendezése	— — — = Szeb.
Erdőrendezstan (Fekete)	— — — = Rzf.	Tagsági díj	— — — = td.
Erzsébet királyné alapítvány	— — — = E. a.	Tangens-táblázatok	— — — = Tt.
Értékpapírok kamatai	— — — = Ék.	Gr. Tisza Lajos-alapítvány	— — — = TLA.
Értekezések az erdőrendezés köréből	— — — = Ée.	Titkári nyugdíjalap	— — — = t. ny. a.
Fából készült cukor és alkohol	— — — = Fcza.	Tölgy és Tenyésztése	— — — = Töl.
		Wagner Károly alapítvány	— — — = WKA.

Állami számszék ld. 16.—. Aáron Octavián td. 16.—, npt. 2.—, pk. —45.
 gr. Ambrózy Gyula td. 16.—. Antony Károly td. 16.—. Apatini erdőhiv. ld. 80.—,
 hd. 19·80. Apáti László td. 16.—. Állami vasgyárak hd. 21·93. Balogh Ernő
 td. 16.—. Besztercei erdőig. npt. 16.—, ld. 175·25. Bogsch Árpád td. 16.—.
 Bóna Endre td. 8.—. Bodor Gyula td. 32.—. Brassói erdőhiv. npt. 12.—.
 Brassó város td. 16.—. Budapesti vetőmagvizsgáló állomás ld. 16.—. Budovszky
 János npt. 2.—, pk. —45. Bacsilla Lajos td. 20.—. Bálint Imre td. 16.—. Bészler
 Kálmán td. 16.—. id. Briestyánszky Endre ak. 6.—. Bacsák Béla npt. 2.—,
 pk. —45. Balaton Antal td. 16.—. dr. Békefi Remig td. 16.—. Bidló Sándor
 hd. 7·35. Bock László td. 16.—. Bögözy Antal td. 16.—. Bazin város td. 16.—.
 Baumann Béla td. 8.—. Berger Antal td. 16.—. Barthos Gyula td. 16.—. Bogay
 Gyula td. 16.—. Bayer Arthur npt. 3.—, pk. —12. Bohuniczky Endre td. 16.—.
 Boór Károly td. 8.—, npt. 2.—. Barbony György npt. 3.—. Berecz János td. 16.—.
 Budapesti 72-es posta ld. 16.—. Bodor Gábor td. 16.—. Baranyay István td. 16.—.
 Bartha Dezső td. 16.—. Besztercebányai erdőig. hd. 39·60. Binder Vilmos td. 16.—.
 Bittner Gusztáv att. 6.—, ak. 10.—. Besenyi Ferencz npt. 3.—, pk. —45. Breznő-
 bánya város hd. 32·15. Bucsányi József td. 16.—. Campeán János td. 5.—. Csik-
 szeredai erdőhiv. npt. 26.—. Cotteli Honorat td. 6.—. Coburg hgi erdőig. ld. 16.—.
 Csató Lajos npt. 4.—, pk. —20. Czebczauer József npt. 3.—, pk. —45. Csákány
 Gyula td. 16.—. Cseleji József td. 8.—. Czeiszberger Ernő td. 24.—. Csik Gyula
 npt. 2.—, pk. —45. Csaszgóczy Károly kld. 6.—. Dittert Gyula td. 16.—, npt. 2.—,
 pk. —45. Dufek Pál td. 16.—. Divald Béla att. 5.—, ak. 11.—. Dobren János
 td. 16.—. Dénes Imre td. 16.—. Dénes Géza td. 20.—. Draskovich József td. 16.—,

npt. 2.—, pk. —45. Debreczeni g. akad. ld. 7·20. Dudutz Károly td. 16.—. Eranosz A. János td. 16.—, npt. 2.—, WKa. 5.—. ifj. Eröss Rezső td. 16.—. Ernst és Schuler ld. 16.—. Ernyey Károly td. 8.—. hg. Esterházy urad. ld. 16.—. Engel Géza td. 16.—. Érsek Árpád td. 32.—. Egerszegi ref. egyház hd. 26·05. Az „Az Erdő” cz. lapra 2572·06. Ferenczi Ede td. 16.—. Földmiv. min. ld. 75·40, npt. 12.—. Földhitelintézet ék. 1756.—. Fórius József td. 8.—. + 8.—. Faragó Béla npthd. 120.—. Földváry Miksa td. 8.—. Frigyes főhercegi urad. pd. 210.—. Fábry Alajos td. 16.—. Fischer-Colbrie Emil td. 16.—, npt. 2.—, pk. —45. Ferencsik Ödön td. 16.—. Fischl József td. 8.— Fás Gyula td. 16.—. Fischer Károly td. 16.—. Fertsek Ferencz td. 16.—. Fogassy Géza npt. 2.—, pk. —45. Fehér Pál ak. 16.—. Fülöp Béla td. 16.—. Fogarasi erdőhiv. npt. 16.—, pk. —12. Fotoč Péter npt. 2.—, pk. —50. Gunesch Gottfried td. 16.—. Gellért József td. 16.—. Gyergyótölgyesi erdőgond. npt. 2.—. pk. —45. Gaul Károly td. 16.—. Glock Géza td. 16.—. Grill K. Gtn. 5.—. Engl. 3.—. Guzikovszky Boldizsár td. 8.—. Gerstbrein Károly td. 16.—. Graef Károly td. 16.—. Guckler Károly td. 16.—. Gazda János td. 16.—. Gödöllői erdőhiv. hd. 19·90. Honvédelmi min. ld. 27.—. Horák József td. 16.—, npt. 3.—. Hohenlohe urad. td. 16.—. Hoós Ernő ak. 16.—. Hirsch István kld. 6.—. Hoszufalu község hd. 26·05. Hain Gusztáv npt. 7.—, td. 16.—. Hacher Gyula npt. 2.—, pk. —45. dr. Hammersberg Géza td. 16.—. Herczegprimási jószágig. td. 16.—. Hoznek Gyula td. 16.—. Hyna Ottó td. 16.—. Hohoss János td. 8.—. Hankó Pál td. 16.—, npt. 2.—, pk. —45. Herdina László td. 16.—. Hoffmann Henrik npt. 3.—, pk. —50. József kir. főherceg td. 16.—. Jankó Sándor td. 16.—. Joós Elek ak. 16.—. Janotyik Károly td. 8.—. Junghaus E. npt. 2.—. pk. —12. Kundrát Emil td. 16.—. Kacsanovszky J. A. td. 19.— Kugel Adolf npt. 2.—, pk. —45. Kelemen Béla td. 16.— Kaszás János npt. 2.—, pk. —45. Krassó Miksa td. 16.—. Kondor Vilmos npt. 2.—, pk. —45. Keszthelyi gazd. akad. ld. 16.—. Kiszely Lajos Eő. 6.—, pk. —55. Kolozsvári erdőig. ld. 272.—. Kelecsényi Ferencz td. 16.—. Kummer Károly td. 16.—. Kaposvári erdőhiv. npt. 6.—. pk. —12. Korai Frigyes npt. 2.—. pk. —45. Kacsó András td. 8.—. G. Kiss Ernő td. 16.—. Kassai g. akad. ld. 36.—. Klausberger József td. 16.—. Kostialik János td. 16.—. Kraffszky Ferencz td. 16.—, npt. 2.—, pk. —45. Klözel Oszkár td. 16.—. Konok Tamás td. 16.—. Kubicza István td. 16.—. Kardos Lajos Eő. 6.—, pk. —60. Kőrös László ak. 16.—. Krausz Ernő td. 16.—. Kocziha János td. 16.—. Kellner Viktor td. 16.—. Képviselőház könyvtára ld. 16.—. Kistapolcsányi fgi urad. ld. 16.—. Klausberger Károly td. 16.—. Klein Miksa és Társa ld. 16.—. Kolecsányi László td. 16.—. Kilián Frigyes utóda ld. 43·20. Káspár Gizella áb. 60.—. Lux János td. 8.—. Léber Antal npt. 4.—, pk. —45. Lőrincz István npt. 2.—, pk. —45. Lagler Gyula td. 16.—. Langfelder Károly td. 16.—. Loványi Heribert td. 16.—. Lugosi erdőig. npt. 10.—, pk. —12. gr. Lónyay Elemérné ak. 15.—. Létai Gyula td. 8.—. Lengyel Sándor td. 32.—. Lippai főerdőhiv. hd. 39·60. Liptóújvár főerdőhiv. hd. 19·90. Lilge Károly npt. 2.—, pk. —40. Márton Benedek td. 16.—. Murányváraljai erdőhiv. ld. 16.—. Méhes Péter Pál td. 8.—. gr. Mikes Ármin td. 16.—. Maurer Antal td. 8.—. Marosi Antal td. 16.—. Martian Livius

td. 16.—. Muzsnay Géza td. 16.—. Magyar Leszámitoló Bank ék. —20. Machovich Ferencz td. 16.—. Merreider István td. 8.—. Metzli Camill td. 16.—. Michna Bertalan td. 16.—. Mitske Gusztáv td. 16.—. Maczkó Lajos td. 16.—. Máramarosszigeti erdőig. npt. 54.—, pk. —12. Magyar János td. 8.—. Michalus Sándor ak. 16.—. Magyar Mezőgazdák Szöv. td. 16.—. Müller Ármin 37·50. M. Ált. Kőszénbánya hd. 10·75. Mikolásek György td. 8.—. Melcsiszky Pál td. 16.—. Murányi Károly td. 16.—. Nadrágyi vasipar társaság ld. 16.—. g. Nagy László td. 16.—. Nagyenyedi Bethlen-Collegium td. 16.—, npt. 2.—. Német Pál td. 16.—. Noll István npt. 2.—, pk. —45. Nagybányai főerdőhiv. ld. 48.—. Nagy Géza npt. 5.—. Őzörényi Cellulosegyár ld. 16.—. Ódor Ignác npt. 2.—, pk. —45. Örley István td. 8.—. Orosz Antal td. 16.—. Osterer Károly td. 16.—, npt. 2.—, pk. —45. Ostadal Jenő td. 9.—, npt. 2.—. Okolicsányi Lajos td. 16.—. Orbán József td. 8.—. Osztroluczky Miklós td. 16.—. Oszwald János npt. 2.—, pk. —45. Ofner Pál npt. 3.—. Orsovai erdőhiv. ld. 80.—. Petényi Keresztély td. 16.—. Pöschl Ferencz npt. 2.—, pk. —45. Pilz Alfréd td. 16.—. Pauer Jenő npt. 2.—, pk. —45. Plachy Teofil td. 5.—. Pálka Gyula td. 16.—. Pavlik József td. 16.—. Popovits Ottó td. 16.—. Payer Artur npt. 2.—, pk. —12. Partos Vilmos td. 8.—, Eő. 6.—, npt. 2.—, pk. —55. Puskás Jenő npt. 2.—, pk. —45. Pápa-ugodi hitb. lb. 16.—. Pankovits Béla td. 8.—, npt. 2.—, pk. —45. Pausinger Károly td. 16.—. Pohl János npt. 2.—, Partos Gyula td. 16.—. Paul Péter td. 16.—. Pfalz Károly td. 16.—. Pál János td. 16.—. Rimabányai erdőhiv. npt. 12.—, pk. —12. Rozim József td. 16.—, npt. 2.—, pk. —35. Rettich Károly td. 20.—. Redl Károly npt. 2.—, pk. —40. özv. báró Révay Gyuláné ak. 15.—. Rakusán Károly td. 16.—. Rajczi János npt. 2.—, pk. —45. Rónay Antal td. 4.—. Ráczkevei csal. urad. td. 16.—. Rolland Gusztáv td. 16.—. Ryll Viktor td. 16.—. Rakovszky A. kocsóczi urad. td. 16.—. Ružička Ágost td. 5.—. Rőhrich Ernő td. 16.—. Reschner Rezső td. 16.—. Rarka József áb. 1·60. Rényi Károly npt. 9.—. Schaller Kálmán td. 16.—, npt. 2.—, pk. —45. Sárvári urad. ld. 16.—. Sopron város kld. 6.—, hd. 6·45. Szuppek József td. 8.—. Schmidt Ferencz (S. B.) td. 16.—. Sipos Antal td. 16.—, npt. 4.—, pk. —45. Szalánczy László td. 16.—. Szászsebesi erdőhiv. npt. 18.—, pk. —78. Sándor Jenő td. 16.—. Sasvári cs. kir. intézőség td. 16.—, ifj. Schmidt Ferencz td. 16.—. Sikó Áron td. 16.—. Szénássy Béla td. 16.—, npt. 2.—, pk. —45. Selmeczi Casino társulat td. 8.—. Stromszky László td. 20.—. Szokolóczy József td. 16.—. Szusáki erdőhiv. ld. 16.—. Stégmeier Ödön td. 16.—, gr. Sztáray Sándor ak. 20.—. Sándor Imre td. 16.—. Somogyi Géza td. 16.—. Stecher Xavér td. 16.—. Szilágyi Ernő td. 16.—. Szivós Gyula td. 16.—. Szakolcza város kld. 6.—. Szentendre város npt. 2.—, pk. —12. Schmidt Vilmos td. 20.—. Skrbek Károly td. 16.—. Stark Dezső td. 8.—. Stephani Ervin td. 16.—. Szalóky Sándor td. 16.—. Szenes József td. 16.—. Selmeczi főiskola ld. 32.—. Sobó Jenő td. 16.—. Steiner M. Mór td. 16.—. Szepesházi Kálmán npt. 2.—, pk. —45. Steuka Lajos td. 12.—, npt. 2.—, pk. —45. Szászsebes város hd. 16·79. Sándor István td. 16.—. Szilvay József td. 8.—. Schenkengel László td. 16.—. Szlimák János td. 8.—. Strompf Pál npt. 2.—. Toperczer Árpád td. 16.—. Tavassy Lajos td. 8.—. Téglás Károly td. 8.—. Tomka Jenő td. 16.—. Tordony Emil td. 16.—. Török

Aladár td. 16.—. Tóth Miklós td. 16.—. Tomasovszky Imre td. 16.—. Turcsa Tivadar td. 16.—. Takács Zsigmond td. 16.—. Tóth Gyula att. 20.—. Tomassek Miklós td. 16.—. Terény Sándor td. 16.—. Tóth Pál td. 8.—. Török Sándor td. 16.—. Turdossini erdőgond. hd. 25-83. Teszár Ferencz npt. 2.—, pk. —45. Tönböly Elek ld. 4.—. Technológiai Iparmúzeum ld. 14-40. Tavi Gusztáv lb. 400.—, üb. 1-50. Urikány-Zsilvölgyi r.-t. ld. 16.—. Uitz Mátyás td. 16.—. Ungvári főerdőhiv. ld. 176.—. Ulreich Gyula td. 16.—. Végh Gyula npt. 2.—, pk. —20. Vinkovcei főerdőhiv. npt. 6.—, pk. —12, ld. 16.—, hd. 19-80, Volfbeisz Sámuel Eő. 6.—, pk. —55. Vuk M. és fia ld. 16.—. Vázsonyi Henrik td. 16.—. Veszeloyszky András npt. 2.—, pk. —45. Vadászterdei szakiskola npt. 16.—, pk. —12. Wenczel Miksa td. 16.—. Wagner Sándor td. 16.—. Wagner József npt. 2.—. Wunder Jenő td. 16.—. Zachar István td. 16.—, npt. 2.—, pk. —45. Zsolnai min. kirend. ld. 6-80. Zalaegerszegi erdőhiv. npt. 6.—, pk. —12. Zseleznyák Péter npt. 2.—, pk. —50, td. 8.—. Zachar Mihály td. 16.—. Zaje Cirmelő td. 16.—. Zágrábi erdőig. npt. 24.—, ld. 256.—, hd. 20.—. Zsarnóczai erdőhiv. ld. 64.—. Zagyvai erdőhiv. td. 16.—, npt. 2.—, pk. —45. Zalavári apáts. erd. hiv. ld. 16.—. Zsemlicska Károly npt. 6.—, pk. —12, Zachar Jakab td. 16.—. Zudor Béla td. 16.—.

Az „Erdészeti Lapok“ 1915. évi III—IV. füzetének HIRDETÉSEI.

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Dijszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajtaival szedett hirdetés milliméterenkint *a)* faeladási hirdetéseknel 30 fillér, *b)* más hirdetéseknel 20 fillér. Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajtaival szedett hirdetések másfélszeres egységárral számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Külön mellékletek 25 gramm súlyig 70 koronáért, azontul 25 grammonként 25 koronával magasabb árért mellékelteknek.

Faeladási hirdetemény. 1336/1914 szám. — Szecsel község (Szeben vármegye) eladja a tulajdonát képező „Bercu Rosu“ nevű erdőrészben, a m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak 1914. évi 129953/1913/I/A/2. számú rendeletével engedélyezett, 1955 kat. hold területen törzsenként kiszámlált, mintegy 4435 darab 14—27 cm, 1580 darab 18—37 cm és 258 darab 38—64 cm mellmagasságban mért átmérőjű és összesen 2126 m³ kéregnélküli haszonfára, valamint 438 m³ tűzifára becsült tölgytörzset 1915. évi február hó 24-én d. u. 1 órakor, Szecsel községházánál megtartandó, zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen.

Kikiáltási ár: 24.266 K 50 f.

Bánatpénz: 2427 K.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Írásbeli ajánlatokhoz a kiirt bánatpénz csatolandó.

Az általános árverési és szerződési feltételek Szecsel község előljáróságánál és a szelistyevidéki m. kir. járási erdőgondnokságnál Nagyszebenben (Só-utca 7. szám) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Megjegyeztetik, hogy az eladásra kerülő erdőrész közvetlenül a törvényhatósági ut mellett fekszik és attól Orlát vasuti állomás 5,2 km Szelistye vasuti állomás 6,0 km távolságra van.

Szelistye, 1914. évi október hó 25-én.

(1. III. 3.)

A járási főszolgabíró

ERDEI FACSEMETE

== 1915. évi tavaszi szállításra. ==

900.000	drb	kétéves luczfenyő, <i>Picea excelza</i> , magoncz
10.000	"	hároméves " " " " "
1.300.000	"	kétéves feketefenyő, <i>Pinus austriaca</i> "
150.000	"	" erdeifenyő, " <i>sylvestris</i> " igen erős
70.000	"	" banksfenyő, " <i>banksiana</i> "
75.000	"	" vörösfenyő, <i>Larix europaea</i> "
2.000	"	hároméves " " <i>Leptolepis</i> , átiskolázva
1.000.000	"	egyéves kocsánytalan tölgy, <i>Quercus sessiliflora</i> , magoncz
500.000	"	kétéves " " " " "
500.000	"	egyéves kocsányos " " <i>pedunculata</i> "
300.000	"	kétéves " " " " "
100.000	"	egyéves kőris, <i>Fraxinus americana alba</i> , magoncz
400.000	"	kétéves " " " " "
13.000	"	egyéves " " <i>excelsior</i> " "
3.500	"	kétéves " " <i>ornus</i> " "
2.000	"	" juhar, <i>Acer pseudoplatanus</i> , magoncz
30.000	"	egyéves éger, <i>Alnus glutinosa</i> "
12.000	"	kétéves " " " " "
28.000	"	egyéves " " <i>incana</i> " "
45.000	"	kétéves gledicsia, <i>Gleditschia triacanthos</i> , magoncz
650.000	"	egyéves ákác, <i>Robinia pseudoacacia</i> "
3.300	"	hároméves feketedió, <i>Juglans nigra</i> "
1.300	"	hatéves " " " <i>suháng</i> "
10.000	"	egyéves nyárfa, <i>Populus canadensis</i> , dugvány
10.000	"	kétéves fűzfa, <i>Salix viminalis</i> , dugvány.

A csemeték minősége elsőrendű.

Árjegyzéket kívánatra küld:

Junghans E. erdőgondnoksága,
Lankás (Lunkaspric), posta Bihardobrosd (Dobrest)
Bihar megye.

(4. III. 1.)

Pályázati hirdetés. 13062/1914. szám. — Zalaegerszeg r. t. város tanácsa a lemondás folytán megüresedő városerdőőri állásra pályázatot hirdet. Felhívja az érdeklődőket, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket 1915. évi márczius hó 1. napjának 12 órájáig a polgármesteri iktatóba nyujtsák be.

A városi erdőőr javadalmazása készpénzben 360 (háromszázhatvan) korona, mely a város pénztárából havonként előleges részletekben fizettetik; természetbeni lakás, mely egy szobából, egy konyhából, egy kamarából és egy istálóból áll; két öl tűzifa; egy hold irtásföldnek használati joga, ennek esetleges váltsága 25 K; egy lánctalpa rét marhatartás czimén, esetleges váltságdíja 40 korona; a lakás körüli kert használata; két anyadisznó legeltetési joga; három darab szarvasmarha legeltetése; az erdei átvágások fűtermésének használhatása, ha a város a vágásokat nem használná; az eladásra kerülő vastag törzsű műfának alkalmas szálfák minden darabja után a vevőtől 20 fillér törzsökpénz.

Az állás 1915. évi április hó 1. napján foglalandó el.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsának 1915. január hó 9-én tartott ülésében.

(2) *Dr. Korbai Károly* s. k.
polgármester.

Tölgyfaeladási hirdetmény. Háromszék vármegyében fekvő Szotyor község közbirtokossága közhirrre teszi, hogy a közig. erdészeti bizottság 1913. évi 1113. számú határozata alapján engedélyezett rendkívüli tölgyfahasználat, mely a Sepsiszentkirály község határában fekvő erdejük II—V. fordaszaki 101-6 kat. hold területén szétszórta álló 300 darab tölgytörzsből áll, mely a hivatalos becslés szerint 96·9 m^3 kéregnélküli becsült műfát és 68 m^3 tűzifát képez, 1915. évi február hó 21-én délelőtt 9 órakor Szotyor község házában zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 2087 korona 10 fillér.

Kihasználási határidő egy év.

Utóajánlatok el nem fogadtnak.

Bánatpénz 10⁰/₀, vagyis 209 korona.

Szabályszerűen kiállított írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújtandók be. Az írásbeli zárt ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe, ha szabályszerűen vannak kiállítva.

A részletes fabecslés, árverési és szerződési feltételek Szotyor

községházánál és a m. kir. járási erdőgondnokság irodájában Sepsiszentgyörgyön a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az erdő Sepsiszentgyörgy vasuti álmástól 7 km-re van. A kihozatal kényelmes.

Szotyor, 1915. évi január hó 14-én.

(3)

Imreh György
birtokossági elnök.

Zichy Ödön gróf biharmegyei révi, szabad rendelkezésű uradalmában 2 pagonykezelői erdészi (pagonykezelő erdővédi) állás töltendő be. Pályázhatnak 35 évet még be nem töltött, hegyvidéki szolgálatra jól alkalmas, megfelelő erdészeti gyakorlattal (szakvizsgával) bíró, magyarul (románul) beszélő, fővad (szarvas) vadászatában s tenyésztésében, valamint vadászatok rendezésében jártas egyének. Kérvényhez eddigi alkalmaztatásról való bizonyítványmásolatok melléklendők és a kérvényben fizetési igény is megjelölendő. Kérvények f. évi márczius végéig nyújtandók be az alanti czimre:

(5)

Uradalmi felügyelőség, Rév.

Versenyárgyalási hirdetés. 339/1915. sz. — A besztercebányai erdőigazgatósági székház építésével kapcsolatosan szükséges kocsi- és gyalogjáró utak építési munkálataira az erdőigazgatóság ezennel nyilvános zárt írásbeli versenyárgyalást hirdet.

A végzendő munkálatok a következők:

1. 2144 m² bazalt fejkőkoczká átlós utczaburkolat folyami kavicsalapon az alatta levő feltöltési anyag egyengetésével.

2. 1437 m² öntött és 166 m² tömörített aszfaltburkolat vagdalt bazalt szegélykövekkel, portlandcementbetonalapon, az alatta levő feltöltési anyag egyengetésével.

Az ajánlat a fenti két munkacsoportra együttesen teendő meg.

Az ajánlat alapjául szolgál általános és részletes feltételek, továbbá a szerződés tervezete, a használandó ajánlatminta, valamint az ajánlati költségvetés mintája és a helyszini és metszetrajzok az erdőigazgatóság építésvezetőségének irodájában (Besztercebánya, Mátyáskirály-tér 17.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illető-

leg a szerződés tervezete az ajánlatminta, ajánlati költségvetés ugyanott együttesen 20 K-ért megszerezhetők.

Az ivenként egy koronás bélyeggel ellátott és az általános vállalati feltételekben körülírt módon kiállított írásbeli ajánlatok a beszercebányai m. kir. erdőigazgatóságnál 1915. évi február hó 22-én déli 12 óráig nyújtandók be.

Az összes munkálatok legkésőbb 1915. évi július hó 30-ig befejezendők és rendeltetésüknek átadandók.

Ajánlattevő tartozik az ajánlati összeg 5%-át készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban bánatpénz fejében letenni és az erre vonatkozó letéti nyugtát vagy postai feladóvevényt ajánlatához csatolni.

Beszercebánya, 1915. évi január hó 20-án.

(6) *A m. kir. erdőigazgatóság.*

Termelt fenyőhaszonfoglalás. (Fővölgyi rakodókon.) 21156/1915/I/B/1. szám. — A zólyomlipcsei és luczatói erdőgondnokságban termelt 19993·23 m^3 fenyőhaszonfa, husz eladási csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Ajánlatok legkésőbb 1915. évi február hó 22-én déli 12 óráig nyújtandók be Beszercebányán az erdőigazgatóságnál, ahol azok 1915. évi február hó 23-án délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Árverési feltételek, a faanyag csoportosítását és kikiáltási árait feltüntető kimutatás, ajánlati űrlap és boríték a beszercebányai erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Budapest, 1915. évi január hó 25-én.

(8) *M. kir. földmivelésügyi miniszter.*

Foglalási hirdetmény. A tartolczi gör. kath. egyház eladja a *Tartolcz* község határában a bikszádi új iparvasut közvetlen közelében fekvő „*Fraszinas*“ nevű erdejében levő összes faanyagokat.

Az eladás versenytárgyalás útján, írásbeli zárt ajánlatokkal történik.

A fatömeg 457·2 m^3 I. osztályu tölgyműfára, 55·1 m^3 II. osztályu tölgyműfára és 4653 m^3 bükküzifára becsültetett és

becsértéke 21.934 koronában állapított meg, amelyen alól a fatömeg eladatni nem fog.

A zárt ajánlatokhoz mellékelni kell 2200 korona bánatpénzt. Az ajánlatban félreérthetetlenül kell kiírni a megígért összeget és ki kell jelteni, hogy a versenyzőnek az eladás tárgyára nézve semmiféle kételye nincs s azt ismeri, az árverési és szerződési részletes feltételeket szintén ismeri s azokat magára nézve kötelezőnek elismeri.

Ajánlatok a versenytárgyalás vezetőjének kezeihez 1915. évi február hó 23-ik napján d. e. 9 óráig nyújthatók be s azok felbontása ugyanazon a napon d. e. $1\frac{1}{2}$ 10 órakor Tartolczon a felekezeti gör. kath. iskola helyiségében fog eszközölni.

Távirati, elkésett vagy utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Tartolcz (Szatmár megye), 1915. évi január hó 22-én.

Dredéán Jenő s. k.
helybeli lelkész.

(7)

Jonás János
egyházgondnok.

Tüzifa-eladás. (Vágásban a tő mellett.) 306/1915. szám. — A pécskai m. kir. erdőgondnokság remeteági vágásában termelt, összesen 975 *ürm* különböző választéku kemény- és 2307 *ürm* lágytüzifa, három eladási csoportban, zárt írásbeli versenytárgyalás útján fog eladatni.

Az ajánlatok 1915. évi február hó 25-én déli 12 óráig nyújtandók be az alulírt m. kir. főerdőhivatalnál, hol azok február hó 26-án d. e. 9 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Részletes adatok, árverési és szerződési feltételek, valamint ajánlati űrlapok és borítékok a m. kir. főerdőhivatalnál Lippa (Temes megye) és a m. kir. erdőgondnokságnál Ópécska (Arad megye) díjmentesen szerezhetők be.

Lippa, 1915. évi január hóban.

(9)

M. kir. főerdőhivatal.

Hirdetmény. 782/1914. szám. — Az érdekeltek tájékoztatására és biztosabb értesítése végett ezuton ezennel közhírré teszem, hogy a m. kir. pénzügyminiszter ur önmagyméltósága 1914. évi 130.001. szám alatt kiadott magas leiratával a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskolán azokkal a főiskolai hallga-

tókkal szemben, akik a háborus viszonyok következtében tanulmányaik szabályszerű folytatásában akadályozva voltak vagy vannak, a nagyméltóságú m. kir. földmivvelésügyi minisztériummal egyetértőleg a következő kivételes intézkedések alkalmazását méltóztatott elrendelni:

A) Az a főiskolai hallgató, aki önhibáján kívül, a háboruval kapcsolatos valamely oknál fogva (tényleges szolgálatra behívás vagy önkéntes belépés, sebesülés, betegség, hadifogság, közlekedési akadályok stb.) bekövetkezett távollétét, illetőleg megkésését hitelt érdemlő módon igazolja, — a főiskolai tanács engedélye és ellenőrzése mellett a főiskolába — a tanulmányrend és rendszabályok 7. §-ában megszabott határidőn túl — utólagosan fölvehető, a tanév megfelelő félévére beirható és az általa elvállalt tantárgyakból — a rendszabályok 16. § 2. *b)* pontjában foglalt rendelkezésektől eltérően — vizsgára is bocsátható a következő módok és feltételek szerint:

a) ha a főiskolai hallgató a téli félévben legalább 3 (három) héttel a vizsgák megkezdése előtt jelentkezik felvétel végett, a téli félévre beirható s az utólagosan beirt hallgató felveheti a megfelelő évfolyam téli félévére előirt tantárgyakat (vagy más évfolyam téli félévének olyan tantárgyait, amelyek rendes körülmények között óraösszeesés nélkül hallgathatók le);

b) ha a főiskolai hallgató a nyári félévben olyankor jelentkezik felvétel végett, amikor a szorgalmi időből még 5 (öt) hétnél kevesebb idő telt el, a nyári félévre beirható s az így utólagosan beirt hallgató fölveheti a megfelelő évfolyam összes nyári félévi (vagy rendes körülmények között óraösszeesés nélkül lehallgatható más évfolyamba eső) tantárgyak mellett azoknak a tantárgyaknak I. részeit is, amelyeknek II. része az illető nyári félévre esik: felveheti pedig még abban az esetben is, ha ily módon a heti előadási órák száma a 26-ot meghaladja;

c) ha a főiskolai hallgató a nyári félévben több mint 5 (öt) hét elmulasztása után, de legalább 3 (három) héttel a vizsgák megkezdése előtt jelentkezik felvételre, a nyári félévre beirható s az utólagosan beirt hallgató felveheti a megfelelő évfolyam nyári félévére előirt féléves tantárgyakat (vagy más évfolyam nyári félévének olyan féléves tantárgyait, melyek rendes körülmények között

óraösszeesés nélkül hallgathatók), önként értetvén, hogy olyan tantárgyakat, amelyeknek I. része a téli félévre esik, csak abban az esetben vehet fel, ha az illető tantárgynak I. részéből már vizsgaredménye van, vagy azt legalább hallgatta;

d) az a hallgató, aki a nyári félévben több mint 5 (öt) hét elmulasztása után, de legalább 3 (három) héttel a vizsgák megkezdése előtt vétetett a főiskola kötelékébe és valamely egész éves tantárgy II. részét amiatt nem vehette fel, mert annak I. részét még nem hallgatta, — további időveszteség elkerülése végett — a következő téli félévben kivételesen felveheti az ilyen tantárgy I. része mellett annak II. részét, még abban az esetben is, ha ily módon a heti előadási órák száma a 26-ot meghaladja.

Az *A) a)–d)* pont alattiak szerint utólagosan beiratkozott hallgatók az általuk elvállalt tantárgyakból vizsgára is bocsáthatók abban az esetben, ha a főiskolai tanárok (szükség esetén a tanárok utmutatásai alapján a tanársegédek) által utólagosan beiratkozott hallgatók részére a tanrendszerü tanítási időn kívül tartandó összefoglaló enciklopédikus előadásokon kellő szorgalommal résztvesznek s így a szorgalmi osztályzatot kiérdemlik és a főiskolai tanulmányrend és rendszabályok rendelkezéseinek egyéb tekintetben is megfelelnek.

B) Annak a főiskolai hallgatónak, aki önhibáján kívül a háborúval kapcsolatos valamely ok következtében pótvizsgára szabályszerű időben meg nem jelenhetik, jelzett akadályoztatása megszűntével, illetőleg a főiskolára való visszatérése után a főiskolai tanács engedélyt adhat, hogy a tanács által megállapított időben pótvizsgát tehessen.

C) Az a főiskolai hallgató, aki önhibáján kívül a háborúval kapcsolatos valamely ok következtében tanulmányait egy vagy két félévvel későbbben fejezheti be: az államvizsga letételéhez kikötött szabályszerű 2 év helyett annyi félévvel kevesebb gyakorlati időt tartozik megfelelően igazolni, amennyi félévet a fentebb megjelölt akadályozó körülmények folytán elvesztett. A gyakorlati szolgálati idő azonban egy évnél kevesebb időre nem szállítható le.

Mindezek után megjegyezni kívánom, hogy ha netalán a fentebbiekben nem szabályozott valamely különleges eset merülne

fel, e tekintetben az illetékes miniszterek elhatározása végett esetről-
esetre külön indokolt előterjesztés lesz téve.

Selmeczbánya, 1915. évi január hó 26-án.

(10)

Krippel Móricz,

a főiskola ezidőszerinti rektora.

Termelt fenyőtüzifaeladás. 397/1915. sz. — A garamrévi m. kir. erdőgondnokság kerületében kitermelt és erdei rakodókon szolgáltatandó mintegy 3516 *ürm* fenyőtüzifa, továbbá a geletnek-szklénófürdői vasuti állomási rakodón lévő 101 *ürm* ipari czélokra alkalmas fenyőhasábfa négy eladási csoportban, zárt írásbeli ajánlatok útján el fog adatni.

Az ajánlatok legkésőbb 1915. évi február hó 22-én d. u. 5-óráig nyújtandók be Zsarnóczán m. kir. erdőhivatalnál, ahol azok 1915. évi február hó 23-án délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Részletes adatok, árverési és egyuttal szerződési feltételek, ajánlati ürlap és boríték a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Zsarnócza, 1915. évi február hóban.

(11)

M. kir. erdőhivatal.

Gyertyán-, bükk- és égerműfaeladás. 21579/1915/I/B/1. sz. — Kaptafa, sámfá és hasonló egyéb ipari feldolgozásra alkalmas gyertyán-, éger- és bükkműfa vasuti faraktárokba szállítva három csoportban zárt írásbeli ajánlatok útján eladás alá bocsáttatik.

Ajánlatok 1915. évi február hó 24-én d. u. 2 óráig nyújtandók be a lugosi m. kir. erdőigazgatóságához, hol azok 1915. évi február hó 25-én délelőtt 10 órakor nyilvánosan felbontatnak.

A faanyagok méreteit, mennyiségét és a megnevezését feltüntető egybeállítás, a részletes árverési és szerződési feltételek, ajánlati ürlap és boríték a lugosi m. kir. erdőigazgatóságnál kaphatók.

Budapest, 1915. évi február hó 5-én.

(12)

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Faarverési hirdetmény. 160/10/1915. szám. — A Szepesolaszi r. t. város 1915. évi február hó 26-án délelőtt 11 órakor a városházán tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja

a tulajdonát képező erdő „A” üzemosztály I. és II. vágássorozá-
tában az 1915. és részben az 1914. évre esedékes és kijelölt vágás-
téren, körülbelül 26·70 kat. holdon tövön álló és mintegy
1753·096 tm^3 lucz és jegenye, mintegy 1555·408 tm^3 erdei és
mintegy 23·048 tm^3 vörösfenyő, összesen 3331·552 tm^3 haszonfa-
készletet és mintegy 144 tm^3 luczfenyőkérget.

Becsár 28.614 K. Kiszállítási határidő bezárólag 1917. év
márczius hó 31-ig.

Ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe: *a)* ha a hirdetmény-
ben kitűzött óra előtt nyujtatnak be; *b)* ha tisztán kivehető szám-
jegyekkel s egyszersmind betűkkel is kiírva tartalmazzák a meg-
ajánlott összeget; *c)* ha az ajánlat szövege, valamint annak boritéka
kívül az értékesítés tárgyát képező haszonvétel megjelölését szó-
szerint tartalmazza, ugy amint az a hirdetményben foglaltatik; *d)* ha
lepecsételve és ivenként 1 koronás bélyeggel ellátva adatnak be;
e) ha tartalmazzák azt a nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az árverési
és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát teljesen aláveti;
f) ha bánatpénzképen a megajánlott összegnek legalább 10⁰/₀-át
készpénzben tartalmazzák; *g)* ha ugy vannak aláírva, hogy az alá-
írásból az ajánlattevőnek neve és lakhelye (utolsó postaállomás)
világosan kiolvasható és *h)* ha a boriték kívül „Ajánlat a Szepes-
olaszi rendezett tanácsu városi fakészletre” felirással van ellátva.
Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtatnak el. Az árverés ered-
ménye az elfogadott ajánlat benyújtójára azonnal, eladóra azonban
csak az illetékes hatóság jóváhagyása után válik kötelezővé.

A részletes árverési és szerződési feltételek a lőcsei m. kir.
állami erdőhivatalnál, az annak alárendelt szepesolaszii m. kir. járási
erdőgondnokságnál és Szepesolaszi r. t. város polgármesteri hiva-
talában tekinthetők meg naponta 11—12 óra között.

Szepesolaszi, 1915. évi január hó 25-én.

Hunfalvi Sándor
főjegyző.

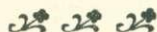
(13)

Varhol Ágoston
polgármester.

Az „Erdészeti Lapok“ 1915. évi III—IV. füzetének tartalma:

	Oldal
Értesítés az Erdészeti Lapoknak kettős füzetekben való megjelenése tárgyában	73
<i>Rónai György</i> : Egyszerű eljárás a vágható koru szálerdők fatömegének megállapítására	74
IRODALOM. <i>Könyvismertetés. Czettler Jenő dr.</i> : Magyar Mezőgazdasági Szociálpolitika (ism. <i>Czillinger J.</i>). — <i>Rónai György</i> : A likavai erdőlési kísérletek eredményei (ism. <i>Bund K.</i>)	83
KÜLÖNFÉLÉK. Adakozzunk vitéz harcosainknak és az elesettek özvegyeinek és árvának! — Gyűjtés a Vörös Félhold részére. — Halálozások. — Katonai kitüntetések. — Fakiviteli tilalmak. — Kedvezmények a hadi szolgálatra bevonult erdészeti főiskolai hallgatók részére. — Magyarország tűzifakészlete. — Kőrishaárverés. — Az argonnei-i erdők. — Erdőgondnoksági székhelyváltozás — Elszámolás a Mensa Academica céljaira befolyt adományokról...	93
Változások és kitüntetések az erdészeti szolgálat köréből	99
ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA	100
Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések (1915. január havában)	107
HIRDETÉSEK	I - X

Ar. Erdészeti lapok, 1911. évi III-IV. füzeteinek
Tartalomjegyzéke

Összevont tartalomjegyzék

1. Erdészeti lapok, 1911. évi III. füzetének tartalomjegyzéke	1-10
2. Erdészeti lapok, 1911. évi IV. füzetének tartalomjegyzéke	11-20

Összesen: 20 oldal